



№ 15 | Φθινόπωρο 2017

farnet

Π Ε Ρ Ι Ο Δ Ι Κ Ο

- ▶ Στήριξη της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας
- ▶ Η πρόκληση της ανανέωσης των γενεών
- ▶ ΟΤΔ Αλιείας, τοπική καινοτομία και ανάληψη κινδύνων
- ▶ Η συνεργασία απογειώνεται στις αλιευτικές περιοχές της ΤΑΠΤΟΚ
- ▶ Ρεπορτάζ από την Ισπανία, τη Σουηδία και τη Γερμανία



Περιεχόμενα

Φωτογραφίες (σελίδων):

DIOMEDIA / Image Source RF (1), Ευρωπαϊκή Επιτροπή(3), Lorena van de Kolk (4, 6), Xaime Ramallal (5), Diego Calvo (5), Jean-Luc Janot (6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 17, 19, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29), Erika Larsson (9), Leader Mittland Plus (10), GAC Oeste (13, 14), FLAG Cornouaille (13, 15), East Finland FLAG (13), ESKO FLAG (16, 18), Stockholm Archipelago FLAG (20), Margalaica (21), Tourismuszentrum Oberpfalz (23), ARGE Fisch e.V. (24, 25, 26)

Εξώφυλλο: Νεαροί αλιείς σε μια λίμνη με σολομούς στη Σκωτία, Ηνωμένο Βασίλειο.

Δημοσιογράφοι:

Jean-Luc Janot, Eamon O'Hara.

Άλλοι συνεργάτες:

Pedro Brosei, Urszula Budzich-Tabor, Shane Heneghan, Sabine Kariger, Marguerite Korenblit, Lorena van de Kolk, Monica Veronesi Burch, Gilles van de Walle.

Παραγωγή:

DevNet EEIG (AEIDL/Grupo Alba) / Kaligram.

Στοιχεία επικοινωνίας:

FARNET Magazine, FARNET Support Unit
Rue de la Loi 38, boîte 2
B-1040 Bruxelles
+32 2 613 26 50
info@farnet.eu – www.farnet.eu

Το Περιοδικό FARNET εκδίδεται από τη Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Διανέμεται δωρεάν κατόπιν αιτήματος.

Το Περιοδικό FARNET εκδίδεται δύο φορές το χρόνο στα αγγλικά, τα γαλλικά, τα γερμανικά και τα ισπανικά.

Εκδότης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας, Γενικός Διευθυντής.

Αποποίηση ευθύνης: Ενώ η Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας είναι υπεύθυνη για τη συνολική παραγωγή αυτού του περιοδικού, δεν φέρει ευθύνη για την ακρίβεια, το περιεχόμενο ή τις απόψεις που εκφράζονται σε συγκεκριμένα άρθρα.

Εκτός εάν αναφέρεται άλλως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει υιοθετήσει ή εγκρίνει με κανέναν τρόπο οποιαδήποτε άποψη εμφανίζεται στην έκδοση αυτή και οποιοδήποτε δηλώσεις δεν θα πρέπει να εκλαμβάνονται ως δηλώσεις των απόψεων της Επιτροπής ή της Γενικής Διεύθυνσης Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν εγγυάται την ακρίβεια των δεδομένων που περιλαμβάνονται στην έκδοση αυτή και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί εκ μέρους της δεν αποδέχεται καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση της έκδοσης.

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2017.

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Τυπώθηκε στο Βέλγιο σε ανακυκλωμένο χαρτί.

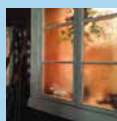
ISBN: 978-92-79-71864-9 – doi:10.2771/950174 (Print)

ISBN: 978-92-79-71793-2 – doi:10.2771/97753 (PDF)



Mariña-Ortegal (Γαλλία, Ισπανία): Μια έμπειρη ΟΤΔ μοιράζεται τη γνώση της 4

Από το 2009, η ΟΤΔ Αλιείας της Mariña-Ortegal βοηθά στη δημιουργία και υποστήριξη μικρών αλιευτικών επιχειρήσεων στη βόρεια ακτή της Γαλλίας, πάντοτε με την ίδια οριζόντια προσέγγιση, προωθώντας και διατηρώντας συνέργειες μεταξύ έργων τοπικού και ευρωπαϊκού επιπέδου, μέσω της συνεργασίας και της ενεργούς συμμετοχής στο FARNET.



Ρεπορτάζ: Φώτα σε όλα τα παράθυρα (Västernorrland, Σουηδία) 9

Σε μια αραιοκατοικημένη αγροτική και παράκτια περιοχή της Σουηδίας, η τοπική ομάδα δράσης «Leader Mittland Plus» επιδιώκει να συμπεριλάβει τη νεολαία, τις γυναίκες, τους ηλικιωμένους και τους πρόσφυγες στην αναπτυξιακή διαδικασία.



Στήριξη της τοπικής καινοτομίας και της ανάληψης κινδύνων: τρεις ΟΤΔ Αλιείας, τρία πλαίσια 13

Τριπλή συνέντευξη με τους Rogério Cação (Πορτογαλία), Pauline Chalaux (Γαλλία) και Pekka Sahama (Φινλανδία).



Η πρόκληση της ανανέωσης των γενεών 16

Μια κοινή πρόκληση που εντοπίζεται στις στρατηγικές των ΟΤΔ Αλιείας σε ολόκληρη την ΕΕ, από τη Βαλτική έως τον Ατλαντικό και τη Μεσόγειο, είναι το γηράσκον εργατικό δυναμικό και η προσπάθεια προσέλκυσης της νεότερης γενιάς στον κλάδο.



Η συνεργασία απογειώνεται στις αλιευτικές περιοχές της ΤΑΠΤΟΚ 20

Ο αλιευτικός κλάδος διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο σε ορισμένα από αυτά τα πρώτα έργα συνεργασίας της ΤΑΠΤΟΚ, τα οποία πραγματοποιούνται σε ολόκληρη την Ευρώπη.



Αναφορά: Η γη των τεσσάρων χιλιάδων τεχνητών λιμνών 23

Στο Tirschenreuth, στη βορειοανατολική Βαυαρία, εδρεύουν περίπου 60 επαγγελματίες ιχθυοκαλλιεργητές και υπάρχουν περίπου 4700 τεχνητές λίμνες. Η ταυτότητα και η τοπική αναπτυξιακή στρατηγική της περιοχής βασίζονται στην υδατοκαλλιέργεια και στον κυπρίνο.



Στήριξη της ΟΤΔ Αλιείας στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας 27

Η παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας αντιπροσωπεύει τη συντριπτική πλειονότητα των θέσεων εργασίας και των αλιευτικών σκαφών στον αλιευτικό κλάδο της ΕΕ. Ωστόσο, αυτό το τμήμα του στόλου πασχίζει παραδοσιακά να αξιοποιήσει με τον καλύτερο τρόπο τη διαθέσιμη στήριξη μέσω διαφόρων χρηματοδοτικών μηχανισμών, συμπεριλαμβανομένου του ταμείου αλιείας της ΕΕ.



Εισαγωγή

«Έχουμε προχωρήσει με ταχύτερους ρυθμούς σε σύγκριση με την τελευταία περίοδο και από τις πρώτες ενδείξεις φαίνεται ότι θα έχουμε και καλύτερα αποτελέσματα.»

Η ωριμότητα και η εμπειρία είναι δύο λέξεις που έρχονται στο νου κατά την ανάγνωση των απολογισμών των τριών ΟΤΔ Αλιείας που παρουσιάζονται σε αυτό το τεύχος του περιοδικού FARNET. Η εκπληκτική ποικιλία και ο πλούτος των έργων που υποστηρίζονται στις διάφορες περιοχές αποδεικνύουν τη γνώση που έχουν αποκτήσει τα τελευταία χρόνια οι αλιευτικές περιοχές και οι περιοχές υδατοκαλλιέργειας. Ποιος θα φανταζόταν πριν από λίγα μόλις χρόνια ότι θα δημιουργούνταν φάρμα καλλιέργειας κοραλλιών στη Γαλικία ή ότι η εκτροφή κυπρίνων θα γινόταν ξανά τάση;

Αυτό οφείλεται στην εμπειρία που αποκτήθηκε τα τελευταία χρόνια στον κλάδο της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, ενώ η στάση και η αφοσίωση των υπεύθυνων διαχείρισης των ΟΤΔ συνέβαλε καταλυτικά σε αυτήν την επιτυχία. Ως εκ τούτου, είναι εξαιρετικά σημαντικό να μάθουμε απευθείας από ορισμένους από αυτούς πώς μπορεί να υπάρξει ακόμη περισσότερη καινοτομία, σε τοπικό επίπεδο.

Αυτά τα ρεπορτάζ αποδεικνύουν επίσης ότι οι ΟΤΔ Αλιείας είναι ευέλικτα εργαλεία που μπορούν να συμβάλλουν στην προσαρμογή της στήριξης της ΕΕ στις ανάγκες και τα πλεονεκτήματα κάθε τοπικής περιοχής. Μας ταξιδεύουν από τις ακτές μιας από τις πιο σημαντικές αλιευτικές περιοχές της ΕΕ (Γαλικία) στη Βόρεια Σουηδία, όπου η ολοκληρωμένη Mittland Plus ΟΤΔ/ΟΤΔ Αλιείας έφερε κοντά τις παράκτιες κοινότητες και τις κοινότητες της ενδοχώρας, με ένα κοινό όραμα για την τοπική ανάπτυξη. Το ταξίδι τελειώνει στην καρδιά της Ευρώπης, σε μια περιοχή της ενδοχώρας που διαθέτει παράδοση αιώνων στον τομέα της ιχθυοκαλλιέργειας (το Tirschenreuth στη βορειοανατολική Βαυαρία).

Αυτό το τεύχος του περιοδικού FARNET αναδεικνύει την ικανότητα των ΟΤΔ Αλιείας να προσαρμόζονται σε ένα ευρύ φάσμα γεωγραφικών περιοχών, καθώς και να απευθύνονται σε τμήματα της κοινωνίας που είναι απρόσιτα σε άλλους φορείς, αντιμετωπίζοντας δραστικά ορισμένες από τις σημαντικές προκλήσεις του ευρωπαϊκού κλάδου της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας. Πράγματι, η έρευνα για τη στήριξη που παρέχουν οι ΟΤΔ Αλιείας στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας επιβεβαιώνει τον καταλυτικό ρόλο που διαδραματίζουν στην υποστήριξη του συγκεκριμένου τμήματος του στόλου.

Επιπλέον, οι ΟΤΔ Αλιείας ασχολούνται ενεργά με την υποστήριξη της ανανέωσης των γενεών στον κλάδο, με πολλές διαφορετικές πρωτοβουλίες που αναπτύσσονται στις διάφορες γωνιές της ΕΕ. Τέλος, αλλά εξίσου σημαντικό, διαπιστώνουμε ότι οι γυναίκες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος στις δραστηριότητες πολλών ΟΤΔ Αλιείας, όπως αποδεικνύεται, για παράδειγμα, από το έργο δημιουργίας μιας βιοτεχνίας κονσερβοποίησης, η οποία αναπτύχθηκε από τρεις άνεργες γυναίκες στην Ισπανία, ή το σεμινάριο αποκλειστικά για γυναίκες με θέμα τη διαχείριση των υδάτων στη Σουηδία. Επίσης, μια γυναίκα βρίσκεται πίσω και από τη χρήση καινοτόμων έργων τέχνης με θέμα τον κυπρίνο για την προώθηση της νέας ταυτότητας της περιοχής της ΟΤΔ Αλιείας του Tirschenreuth στη Βαυαρία της Γερμανίας, μια ΟΤΔ Αλιείας που θα φιλοξενήσει το επόμενο σεμινάριο του FARNET για την υδατοκαλλιέργεια.

Η εμφάνιση των πρώτων έργων συνεργασίας που παρουσιάζονται σε αυτό το περιοδικό μας υπενθυμίζει επίσης ότι, παρόλο που η τοπική δράση είναι ζωτικής σημασίας για την ικανοποίηση των τοπικών αναγκών, δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί μεμονωμένα από την καινοτομία που αναπτύσσεται σε διάφορες περιοχές της ΕΕ. Η τοπική δράση θα πρέπει να ενισχυθεί μέσω της μεταφοράς γνώσης και της πρακτικής συνεργασίας σε περιφερειακό, εθνικό ή διεθνικό επίπεδο.

Το τέλος του 2017 σηματοδοτεί την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των ΟΤΔ Αλιείας και ταυτόχρονα βρίσκεται στα μέσα της περιόδου υλοποίησης. Αυτό σημαίνει ότι έχουμε προχωρήσει με ταχύτερους ρυθμούς σε σύγκριση με την τελευταία περίοδο και από τις πρώτες ενδείξεις φαίνεται ότι θα έχουμε και καλύτερα αποτελέσματα. Ωστόσο, τώρα είναι η στιγμή να διατηρήσουμε αυτήν την ορμή και να συνεχίσουμε να βελτιώνουμε την ΤΑΠΤΟΚ στον αλιευτικό κλάδο, προκειμένου να διασφαλίσουμε έως το 2020 την ευημερία των κοινοτήτων που ασχολούνται με τον κλάδο της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

Veronika Veits,

Διευθύντρια, Μονάδα D/3 – Κοινή Αλιευτική Πολιτική και Διαρθρωτική Στήριξη, Χάραξη και Συντονισμός Πολιτικής.

Ένας χρόνος στην πορεία μιας ΟΤΔ Αλιείας

MARIÑA-ORTEGAL [ΓΑΛΙΚΙΑ, ΙΣΠΑΝΙΑ]

Μια έμπειρη ΟΤΔ Αλιείας μοιράζεται τη γνώση της

Από το 2009, η ΟΤΔ Αλιείας της Mariña-Ortegal βοηθά στη δημιουργία και υποστήριξη μικρών αλιευτικών επιχειρήσεων στη βόρεια ακτή της Γαλικίας, πάντοτε με την ίδια οριζόντια προσέγγιση, προωθώντας και διατηρώντας συνέργειες μεταξύ έργων τοπικού και ευρωπαϊκού επιπέδου, μέσω της συνεργασίας και της ενεργούς συμμετοχής στο FARNET.

«Ομολογώ ότι η θέση του προέδρου μιας ΟΤΔ Αλιείας απαιτεί σκληρή δουλειά», δηλώνει ο Basilio Otero, πρόεδρος της Ομάδας Τοπικής Δράσης Αλιείας (FLAG) της Mariña-Ortegal. «Ιδιαίτερα όταν πρέπει να ασχολείσαι ταυτόχρονα με πολλά άλλα πράγματα!» Ο Basilio είναι ταυτόχρονα και πρόεδρος της «Burela cofradía»,¹ της Ομοσπονδίας Αλιέων της επαρχίας Lugo και της συνομοσπονδίας των ισπανικών «cofradías». Οι τοίχοι του γραφείου του είναι διακοσμημένοι με αφίσες που απεικονίζουν πολλές πτυχές του τοπικού αλιευτικού κλάδου, όπως διάφορα έργα που έχει υποστηρίξει η ΟΤΔ Αλιείας από την έναρξη του άξονα 4 του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας (ETA) το 2009.

«Γιστεύω ακράδαντα στην επικοινωνία. Η γνώση θα πρέπει να μεταλαμπαδεύεται. Δημιουργήσαμε άφθονο υλικό προώθησης, ιδιαίτερα για τα σχολεία. Η εκπαίδευση αποτελεί την κύρια προτεραιότητά μας. Θα πρέπει να ενημερώσουμε διεξοδικά τον κόσμο. Για παράδειγμα, υπάρχουν αντίτυπα αυτού του φυλλαδίου στα εστιατόρια όλης της γύρω περιοχής. Ενημερώνει τους πελάτες για τη δουλειά που απαιτείται, ώστε να φτάσουν τα προϊόντα από το

δίχτυ στο πιάτο τους. Η προσπάθειά μας έχει αρχίσει να αποδίδει. Όλοι όσοι συμμετέχουν στην ΟΤΔ Αλιείας κατανοούν ότι η συνεργασία και η αλληλο-υποστήριξη είναι το κλειδί για την τοπική ανάπτυξη. Εργαζόμαστε ως ομάδα. Και αντλούμε ιδιαίτερη ευχαρίστηση από αυτό.»

Η ΟΤΔ Αλιείας της Mariña-Ortegal διαθέτει 50 μέλη, συμπεριλαμβανομένων των αλιέων και των συλλεκτών οστρακοειδών, των 13 τοπικών συμβουλίων, διαφόρων πολιτιστικών και περιβαλλοντικών οργανώσεων, οργανώσεων κοινωνικής οικονομίας και άλλων φιλανθρωπικών οργανώσεων και ιδρυμάτων, καθώς και άλλων εκπροσώπων του ιδιωτικού τομέα και επαγγελματικών οργανώσεων.

«Με τη στρατηγική μας για την περίοδο 2014-2020, θέλουμε να επιτύχουμε τη συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων ανθρώπων», εξηγεί η υπεύθυνη διαχείρισης της ΟΤΔ Αλιείας, Mar López-Leitón Ramos. «Όταν ξεκινήσαμε το πρόγραμμα ΤΑΠΤΟΚ στον τομέα της αλιείας, πραγματοποιήσαμε έξι δημόσιες συναντήσεις και συζητήσαμε με πολλούς επιμέρους ενδιαφερόμενους φορείς και ιδιαίτερα με τους υπεύθυνους απασχόλησης της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ο αντίκτυπος ήταν τεράστιος. Και έκτοτε, η ενημέρωση στόμα με στόμα έχει επιφέρει αποτελέσματα. Η ΟΤΔ Αλιείας θεωρείται πλέον σημαντικός φορέας σε ολόκληρη την περιοχή.»



▲ Συλλέκτες οστρακοειδών ξεδιαλέγουν τα αλιεύματά τους.

«Ο άξονας 4 του ETA και το πρόγραμμα ΤΑΠΤΟΚ για την αλιεία είναι οι μοναδικές διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης για μικρές επιχειρήσεις», προσθέτει ο Alberto Santos, η ναυτιλιακή εταιρεία του οποίου έλαβε 140.000 ευρώ από τον άξονα 4 του ETA για την εγκατάσταση ενός νέου εργαστηρίου και τη δημιουργία έξι νέων θέσεων εργασίας στο λιμάνι Burela.

Για την περίοδο 2007-2013, ο προϋπολογισμός της ΟΤΔ Αλιείας ανέρχεται στα 3,7 εκατομμύρια ευρώ. Το εν λόγω ποσό υπερδιπλασιάστηκε, αγγίζοντας τα 7,62 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2014-2020, με αποτέλεσμα να αποτελεί το δεύτερο υψηλότερο προϋπολογισμό προγράμματος ΤΑΠΤΟΚ για την αλιεία στη Γαλικία. Η ΟΤΔ Αλιείας υποστήριξε 60 έργα κατά την περίοδο 2007-2013 και έχει ήδη δημοσιεύσει δύο προσκλήσεις υποβο-

1 Στην Ισπανία, οι *cofradías* (οι συντεχνίες των αλιέων) είναι οργανισμοί δημοσίου δικαίου που λειτουργούν σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή και εκπροσωπούν τα συμφέροντα του αλιευτικού κλάδου στο σύνολό του.



▲ Η Vanesa Rodríguez παράγει περίπου 100 διαφορετικά είδη κοραλλιών.



▲ Εργαζόμενοι της ASPROMOR επιδιορθώνουν πλαστικά τελάρα που χρησιμοποιούνται από ιχθυόσκαλες.

λής έργων για την τρέχουσα περίοδο. Στο πλαίσιο της πρώτης, που δημοσιεύτηκε τον Ιούλιο του 2016, επελέγησαν 18 έργα, εκ των οποίων τα 17 έχουν ήδη υλοποιηθεί. Για τη δεύτερη πρόσκληση, η οποία δημοσιεύτηκε το Μάρτιο του 2017, επελέγησαν 31 έργα από τις 38 προτάσεις που είχαν υποβληθεί. «Αυτά τα έργα μπορούν γενικά να καταταχθούν σε μία από τις δύο κατηγορίες», δηλώνει η Μαγ. «Ορισμένα είναι μεμονωμένα έργα παραγωγής που εστιάζουν στη δημιουργία θέσεων εργασίας για γυναίκες και νέους ανθρώπους. Άλλα είναι συλλογικά έργα που ωφελούν ως επί το πλείστον φιλανθρωπικές οργανώσεις.»

Στο μέτωπο της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, η ΟΤΔ Αλιείας της Mariña-Ortega υποστηρίζει ένα καινοτόμο έργο που υλοποιείται από την ASPROMOR, μια τοπική φιλανθρωπική οργάνωση

η οποία παρέχει ευκαιρίες απασχόλησης για άτομα με αναπηρία και μακροχρόνια αιτούντες εργασία. Το έργο αφορά στην επιδιόρθωση των πλαστικών τελάρων που χρησιμοποιούνται από τις ιχθυόσκαλες, επιφέροντας εξοικονόμηση κόστους(οι ιχθυόσκαλες δεν χρειάζεται πλέον να αγοράζουν νέα τελάρα και ως εκ τούτου μειώνουν τις δαπάνες τους κατά 65%) και μειώνοντας τον όγκο των παραγόμενων απορριμμάτων. Η ASPROMOR εκπαιδύει 12 μακροχρόνια ανέργους στην επιδιόρθωση πλαστικών προϊόντων και κατόπιν προσέλαβε οκτώ από αυτούς τους εκπαιδευόμενους. Η εταιρεία σκοπεύει πλέον να δημιουργήσει μια υπηρεσία συλλογής τελάρων και δοχείων, για να διευρύνει το φάσμα των υπηρεσιών που προσφέρει. Το πρόγραμμα ΤΑΠΤΟΚ για την αλιεία παρέχει το 75% της συνολικής χρηματοδότησης του έργου (26 785 ευρώ).

Περισσότερες γυναίκες διευθύνουν επιχειρήσεις

Η Vanesa Rodríguez Neira εγκατέστησε 19 ενυδρεία, φιλοξενώντας περίπου 100 διαφορετικά είδη κοραλλιών, σε ένα προδιαμορφωμένο κτίριο πίσω από το εκπληκτικό σπίτι σε στυλ Indiano² στο οποίο κατοικεί. Δημιούργησε την επιχείρησή της, που είναι γνωστή με το όνομα Reef Water Coral Farm, το 2013, λαμβάνοντας 60000 ευρώ από τον άξονα 4 του ETA (ενώ το συνολικό κόστος ανήλθε σε 200000 ευρώ). Πρόκειται για τη μοναδική φάρμα του είδους της στην Ευρώπη. «Υπάρχουν τέσσερις ή πέντε εισαγωγές κοραλλιών, αλλά είμαι το μοναδικό άτομο που τα καλλιεργεί», εξηγεί η Vanesa, η οποία μετέτρεψε το χόμπι της σε επιχείρηση. «Πάντοτε μου άρεσε να συλλέγω κοράλλια, αλλά ήταν πολύ δύσκολο να βρω ορισμένες ποικιλίες και έτσι αποφάσισα να αρχίσω να τις καλλιεργώ μόνη μου. Και έχω σχεδόν επιτύχει ένα σημαντικό ορόσημο: σε δύο εβδομάδες σκοπεύω να παραιτηθώ από την εργασία μου ως υπεύθυνη πωλήσεων και θα κερδίζω πλέον τα προς το ζην από την επιχείρηση καλλιέργειας κοραλλιών.



² Ο όρος Indiano αναφέρεται στους Ισπανούς που μετανάστευσαν στη Νότια Αμερική αναζητώντας την τύχη τους. Όταν επέστρεψαν, πολλοί Indianos έχτισαν πολυτελείς κατοικίες αποικιακού στυλ στις γενέτειρές τους. Οι λεγόμενοι *rutas de las casas de Indianos* (δρόμοι με σπίτια σε στυλ Indiano) έχουν γίνει πόλοι έλξης τουριστών σε πολλές περιοχές της Ισπανίας.



▲ Η Nuria Carreño Crispín, μια από τους ιδρυτές της Conservas Artesanas Curricán S.L.



▲ Το λογότυπο της FARNET εμφανίζεται στα προϊόντα του δικτύου Curricán.

Συνεργασία σε όλα τα επίπεδα

Η ΟΤΔ Αλιείας της Mariña-Ortegal ξεχωρίζει λόγω της δέσμευσής της για συνεργασία σε όλα τα επίπεδα:

- > Σε τοπικό επίπεδο: η ΟΤΔ Αλιείας έχει χρηματοδοτήσει ένα πρόγραμμα σχολικών δραστηριοτήτων (Mares de Cultura), συγκεντρώνοντας περίπου 15 έργα που έχουν λάβει χρηματοδότηση από τον άξονα 4 του ΕΤΑ ή το πρόγραμμα ΤΑΠΤΟΚ για την αλιεία. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει περίπου 20 διαφορετικές δραστηριότητες, όπως επισκέψεις σε ιχθυόσκαλες, ιχθυοπωλεία και φάρμες καλλιέργειας οστρακοειδών, καθώς και διασκεδαστικές αθλητικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τη θάλασσα και την αλιεία. Επίσης, η ΟΤΔ Αλιείας διοργανώνει ημέρες καθαρισμού των παραλιών.
- > Σε περιφερειακό επίπεδο: Η Mariña-Ortegal είναι μια από τις έξι ΟΤΔ Αλιείας στη Γαλικία που συμμετέχει στο έργο Mar Galiciá, το οποίο στοχεύει στην προώθηση του θαλάσσιου τουρισμού και της θαλάσσιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Τα μέλη επισκέφθηκαν την ΟΤΔ Αλιείας του Golfo Ártabro Norte το Μάιο του 2017.
- > Σε εθνικό επίπεδο: η ΟΤΔ Αλιείας συμμετέχει στο δίκτυο των ισπανικών ΟΤΔ Αλιείας.
- > Σε διεθνικό επίπεδο: η ομάδα συνεργάζεται με την ΟΤΔ Αλιείας της Costa da Morte (Γαλικία, Ισπανία), τις ΟΤΔ Αλιείας της Levante Almeriense, της Noroeste de Cádiz και της Cádiz Estrecho (Ανδαλουσία, Ισπανία) και την ΟΤΔ Αλιείας της Brest (Βρετανία, Γαλλία) σε σχέση με τις μεθόδους εργασίας των ΟΤΔ Αλιείας, διοικητικά θέματα και τη διαδικασία επιλογής έργων.
- > Σε ευρωπαϊκό επίπεδο: η ΟΤΔ Αλιείας της Mariña-Ortegal έχει συμμετάσχει σε όλες τις εκδηλώσεις του FARNET (σεμινάρια και συνέδρια) εκτός από μια. Δύο έργα που υποστηρίχθηκαν από την ΟΤΔ Αλιείας έχουν παρουσιαστεί στο δίκτυο (Conservas Artesanas Curricán, που κέρδισε το διαγωνισμό έργων στο συνέδριο του FARNET «Sailing Towards 2020» στις Βρυξέλλες το Μάρτιο του 2015, και η κοινωνική επιχείρηση ASPROMOR παρουσιάστηκε ως μελέτη περίπτωσης στο σεμινάριο του FARNET για την κοινωνική ένταξη για ακμάζουσες αλιευτικές κοινότητες, το οποίο πραγματοποιήθηκε στο Jūrmala της Λετονίας το Μάρτιο του 2017).

Όπως και σε πολλές άλλες επιχειρήσεις, χρειάζονται πέντε χρόνια για να αρχίσει να υπάρχει κέρδος. Στη δική μου περίπτωση είναι ακόμη δυσκολότερα τα πράγματα, επειδή χρειάζονται 18 μήνες για να ξεκινήσει η ανάπτυξη των κοραλλιών. Όπως συνηθίζει να λέει ο βιολόγος που συμβουλευόμαι από τη Μαδρίτη, «αν η καλλιέργεια κοραλλιών ήταν εύκολο πράγμα, θα το έκαναν όλοι». Τα κοράλλια αποφέρουν από 15 έως 400 ευρώ το τεμάχιο. Η Vanesa πουλάει το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής της σε απευθείας σύνδεση (online) και πρόσφατα λάνσαρε ένα νέο προϊόν, ένα σαπούνι με βάση το κοράλλι, το οποίο θεωρείται ότι συμβάλλει στην αντιμετώπιση δερματικών παθήσεων. «Είναι και ένας τρόπος να αξιοποιήσουμε τα υπολείμματα. Κυκλοφορήσαμε το πρώτο μας σαπούνι πριν από τρεις εβδομάδες. Υπογράψαμε μια συμφωνία με ένα εργοστάσιο σαπυνοποιίας και ελπίζουμε να μπορούμε να παράγουμε 600 πλάκες τον μήνα.» Η Mar εξηγεί γιατί η ΟΤΔ Αλιείας υποστήριξε το έργο: «Είναι μια εξαιρετικά καινοτόμα οικογενειακή επιχείρηση και έχει ήδη δημιουργήσει δύο νέες θέσεις εργασίας για γυναίκες.» Η επιχείρηση της Vanesa εξυπηρετεί και εκπαιδευτικούς σκοπούς, καθώς ομάδες μαθητών από τέσσερα σχολεία επισκέπτονται τη φάρμα κάθε μήνα.

Στη Γαλικία, πολλές οικογένειες διατηρούν ψάρια και θαλασσινά σε βάζα. Το 2012, τρεις άνεργες γυναίκες αποφάσισαν να αξιοποιήσουν την παράδοση αυτή και να ξεκινήσουν τη δική τους επιχείρηση. «Αποφασίσαμε να προχωρήσουμε, όταν μάθαμε ότι θα μπορούσαμε να λάβουμε χρηματοδότηση και τεχνική υποστήριξη από την ΟΤΔ Αλιείας», αναφέρει η Nuria Carreño Crispín, μια από τις τρεις ιδιοκτήτριες της επιχείρησης. Εξασφάλισαν 36.000 ευρώ για τη διαμόρφωση των εγκαταστάσεων και την αγορά εξοπλισμού επεξεργασίας και τυποποίησης τόνου, χταποδιού, καλαμαριού και άλλων τοπικών αλιευτικών



▲ Η Carmela López, ιχθυοπώλης.



▲ Η María José Ríos φτιάχνει σοκολάτες με φύκια.



▲ Η María Begoña Fraguela αξιοποιεί τα κύματα για την καλλιέργεια οστρακοειδών κάτω από τις εγκαταστάσεις της.

προϊόντων. Πέντε χρόνια μετά, η εταιρεία τους με την επωνυμία Conservas Artesanas Curricán S.L. επεξεργάζεται δέκα τόνους αλιευμάτων ετησίως, δημιουργώντας δώδεκα περίπου διαφορετικά προϊόντα που πωλούνται σε καταστήματα εκλεκτών τροφίμων σε ολόκληρη τη Γαλικία, καθώς και τη Μαδρίτη, τη Βαρκελώνη, το Μπιλμπάο ή ακόμη και την Ανδαλουσία. Μάλιστα, το έργο βραβεύτηκε στο συνέδριο του FARNET που πραγματοποιήθηκε το Μάρτιο του 2015 στις Βρυξέλλες. Οι τρεις συνέταίροι είναι εξαιρετικά ευγνώμονες για την υποστήριξη του δικτύου και το λογότυπο FARNET εμφανίζεται στη συσκευασία όλων των προϊόντων τους (φωτογραφία).

Η ιστορία της Carmela López, που άνοιξε ένα υψηλής αισθητικής ιχθυοπωλείο στο λιμάνι Burela το 2013, είναι παρόμοια. «Εμείνα άνεργη, όταν έχασα τη δουλειά μου σε μια μεγάλη εταιρεία εμπορίας αλιευμάτων. Με ενόχλούσε το γεγονός ότι τα τοπικά αλιεύματα πωλούνταν σε απίστευτα χαμηλές τιμές, χωρίς κανένα πραγματικό ενδιαφέρον για την ποιότητα. Διάβασα στην εφημερίδα για την ΟΤΔ Αλιείας και πήγα να δω τη Mar. Με βοήθησε πολύ να δημιουργήσω την επιχείρησή μου.» Η Carmela έλαβε από τον άξονα 4 του ETA τα 38000 από τα 91000 ευρώ που χρειαζόταν, τα οποία επένδυσε στην αγορά εξοπλισμού για τη δεύτερη επιχειρηματική της δραστηριότητα, την παροχή αλιευτικών προϊόντων σε σχολεία και γηροκομεία. «Το κατάστημα επιφέρει περίπου το 60% του εισοδήματός μου και η επιχείρηση τροφοδοσίας αποφέρει το υπόλοιπο 40%», εξηγεί η Carmela, η οποία πρόκειται να συναντήσει εκπροσώπους από τρία σχολεία των Αστουριών που ενδιαφέρονται για την υπηρεσία της. Η εταιρεία έχει δημιουργήσει τέσσερις θέσεις εργασίας.

Στο Ribadeo, κοντά στα σύνορα με τις Αστουρίες, η María José Ríos δημιούργησε μια επιχείρηση,

αξιοποιώντας την εξειδίκευσή της στη σοκολατοποιία. Άνοιξε πρόσφατα ένα κατάστημα που πωλεί χειροποίητες σοκολάτες, καθώς και δύο προϊόντα γεμιστά με φύκια. Για τούτο το καινοτόμο έργο εξασφάλισε 59000 ευρώ από το πρόγραμμα ΤΑΠΤΟΚ για την αλιεία, ποσό το οποίο χρησιμοποίησε για τη διαμόρφωση ενός νέου εργαστηρίου. «Είχα στο μυαλό μου την ιδέα για μεγάλο χρονικό διάστημα και το προϊόν ήταν ήδη έτοιμο. Αποφάσισα να κάνω το βήμα αφού συμμετείχα σε μια συνάντηση της ΟΤΔ Αλιείας, όπου έμαθα για τη στρατηγική και τα κριτήρια επιλεξιμότητας των έργων.» Το έργο δημιούργησε δύο θέσεις εργασίας για γυναίκες.

Νέοι επιχειρηματίες

Περίπου το 40,3% των νέων της Γαλικίας είναι άνεργοι³ και γι' αυτόν το λόγο η απασχόληση των νέων αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα για την ΟΤΔ Αλιείας.

Το 2013, η άνεργη María Begoña Fraguela ξεκίνησε μια επιχείρηση καλλιέργειας οστρακοειδών, μετά από πλήρη αναμόρφωση της παλιάς δεξαμενής εκτροφής στο λιμάνι Caríño που είχε δημιουργηθεί το 1931, αλλά έπαψε να χρησιμοποιείται από το 1985 και ήταν πλέον ερειπωμένη. Η υποδομή είναι πραγματικά μοναδική: η στάθμη της θάλασσας ανεβοκατεβαίνει με τα κύματα γύρω από τους στύλους που είναι τοποθετημένοι κάτω από το κτίριο, επιτρέποντας την ανάπτυξη των οστρακοειδών σε απολύτως φυσικό περιβάλλον. Ο άξονας 4 του ETA παρείχε το 60% της συνολικής επένδυσης ύψους 62000 ευρώ που απαιτούνταν για την αποκατάσταση της δομής. Η María Begoña καλλιεργεί τώρα αστακό, γιγάντιο κάβουρα, βελούδινο κάβουρα και караβίδα. «Αγοράζουμε ορισμένα από τα

οστρακοειδή από την ιχθυοσκάλα, αλλά καλλιεργούμε και μεγάλη ποσότητα από τη γέννησή τους. Τα διατηρούμε εδώ, καθώς μεταβάλλονται οι τιμές και η ζήτηση. Τα πωλούμε σε ντόπιους ιδιώτες και εστιατόρια της περιοχής, ενώ έχουμε και πελάτες στις μεγάλες πόλεις. Τα έσοδά μας αυξάνονται συνεχώς.»

«Η τοπική περιοχή είναι η βιομηχανία μας», δηλώνει ο Alberto González, Δήμαρχος του Valdoviño (πληθυσμός: 6500). Το τοπικό συμβούλιο εργάζεται για τη δημιουργία ενός νέου μουσείου σέρφινγκ, το οποίο θα ανοίξει τον Αύγουστο του 2017. «Επί τη ευκαιρία, θα ήθελα να αναφερθώ στην εξαιρετική δουλειά της ΟΤΔ Αλιείας και να εκφράσω την εκτίμησή μου ιδιαίτερα για τον ακούραστο συντονιστή της. Είναι η πρώτη φορά που υποβάλλω ένα έργο για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος ΤΑΠΤΟΚ. Η ΟΤΔ Αλιείας ενεπλάκη γρήγορα στη διαδικασία και μας βοήθησε πραγματικά.»

Το Valdoviño διαθέτει «μια από τις κορυφαίες τρεις παραλίες για σέρφινγκ στην Ισπανία (Pantín)», σύμφωνα με τον Jacobo Suárez, που ξεκίνησε το έργο Sinaliza το 2016. Η εταιρεία του, η οποία σχεδιάζει περιβαλλοντικά φιλικούς πίνακες ανακοινώσεων, έλαβε 20000 ευρώ από το πρόγραμμα ΤΑΠΤΟΚ για την αλιεία. «Στην περιοχή, υπάρχουν επτά παραλίες στις οποίες οι άνθρωποι κάνουν σέρφινγκ όλο το χρόνο. Πρόκειται για ένα σημαντικό παράγοντα τόνωσης της τοπικής οικονομίας και δημιουργεί ευκαιρίες απασχόλησης για νέους ανθρώπους. Το σέρφινγκ απασχολεί άμεσα 40 ανθρώπους σε τοπικό επίπεδο.»



3 Eurostat: *Unemployment in the EU regions in 2016* (Η ανεργία στις περιφέρειες της ΕΕ το 2016), 27 Απριλίου 2017.

Η ΟΤΔ Αλιείας υποστηρίζει μια σειρά έργων που σχετίζονται με το σέρφινγκ. Ο Agustín González ήθελε να συνεχίσει να ζει στο Valdoviño και έτσι αποφάσισε να δημιουργήσει τη δική του επιχείρηση, ανοίγοντας ένα Σερφ & Πρωινό το 2015. «Εάν θέλεις να ζήσεις εδώ, θα πρέπει να είσαι αυτοαπασχολούμενος. Διαφορετικά, η μοναδική επιλογή είναι να φύγεις. Συνειδητοποίησα ότι δεν υπήρχαν στην περιοχή καταλύματα τύπου ξενώνα για σέρφερς και έτσι υπέβαλα μια πρόταση έργου στην ΟΤΔ Αλιείας.» Ο άξονας 4 του ΕΤΑ κάλυψε τα τρία τέταρτα των 100000 ευρώ που ο Agustín χρειαζόταν για να ανακαινίσει και να διαμορφώσει την τεράστια βίλα την οποία νοικιάζει για την επιχείρησή του. Ανατολικότερα κατά μήκος της ακτής, στο Foz, βρίσκεται ένα άλλο, παρόμοιο έργο, αυτή τη φορά σε συνεργασία με σχολεία. Η επιχείρηση προσφέρει σέρφινγκ, μαθήματα εκμάθησης της γλώσσας και αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες γύρω από την αλιεία και το θαλάσσιο περιβάλλον. Ο άξονας 4 του ΕΤΑ παρέιχε τα 150000 ευρώ από το συνολικό ποσό των 287000 ευρώ που επενδύθηκε.

Στην ίδια κωμόπολη, μια ομάδα εκπαιδευτών του ιστιοπλοϊκού ομίλου ίδρυσαν την Maremasma S.L. το 2014, σε μια προσπάθεια διαφοροποίησης του εισοδήματός τους και αντιμετώπισης των προβλημάτων της εποχικότητας. Η επιχείρηση κατασκευάζει τώρα σανίδες του σερφ και, το χειμώνα, διοργανώνει σχολικές ξεναγήσεις, εστιάζοντας στο περιβάλλον, την αλιεία και τη

θάλασσα. «Αποφασίσαμε να υποστηρίξουμε το έργο, επειδή περιελάμβανε δύο στοιχεία: την κατασκευή και την εκπαίδευση», εξηγεί η Mar. Η ΟΤΔ Αλιείας παρέιχε τα 85000 ευρώ από τη συνολική επένδυση ύψους 187000 ευρώ. «Η επιχείρηση δεν θα είχε αναπτυχθεί χωρίς την υποστήριξη αυτή», δηλώνει η Ana de Lara, εργαζόμενη πλήρους απασχόλησης στη Maremasma. Η εταιρεία δημιούργησε τέσσερις θέσεις εργασίας κατά το πρώτο έτος λειτουργίας της και τώρα απασχολεί 12 άτομα.



▲ Ο Iván García λειτουργεί μια επιχείρηση αθλητικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων.

Ο Iván García, ο οποίος ίδρυσε μια επιχείρηση αθλητικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων το 2007, έχει παρόμοια ιστορία να αφηγηθεί. «Εργάζομαι με τις τοπικές αρχές, με ξενοδοχεία και ιδιώτες, αλλά ήθελα να διαφοροποιηθώ, να διατηρήσω την υφιστάμενη πελατειακή μου βάση και να αξιοποιήσω τις προοπτικές της θάλασσας.» Η εταιρεία του με την

επωνυμία IG10 εξασφάλισε επιδότηση 55000 ευρώ (50% των συνολικών δαπανών) από το πρόγραμμα ΤΑΠΤΟΚ για την αλιεία, προκειμένου να δημιουργήσει διασκεδαστικά εργαστήρια για παιδιά, να αγοράσει 12 ηλεκτρικά και υβριδικά ποδήλατα και να επενδύσει σε έναν προσομοιωτή σέρφινγκ που επιτρέπει στους αρχάριους και έμπειρους σέρφερς να προπονούνται στην ξηρά. Η εταιρεία διατηρεί δύο θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης. Ο Iván ανέπτυξε και μια εφαρμογή για smartphone, η οποία παρέχει στους χρήστες πρόσβαση σε πέντε διαδρομές πεζοπορίας και ορεινής ποδηλασίας γύρω από την Burela, ενώ εμφανίζει και διάφορα σημεία ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένης και της αλιείας.

Ανταλλαγή εμπειριών στο πλαίσιο του FARNET

Η δουλειά δεν ολοκληρώνεται μόλις ολοκληρωθούν έργα όπως αυτά που αναφέρθηκαν εδώ και ξεκινήσει η λειτουργία νεοσυσταθειών επιχειρήσεων και υποδομών μικρής κλίμακας. Η ΟΤΔ Αλιείας της Mariña-Ortega χρηματοδοτεί ένα πρόγραμμα 23 σχολικών δραστηριοτήτων με τη συμμετοχή 15 διαφορετικών υπευθύνων προώθησης έργων (ανατρέξτε στο πλαίσιο), οι οποίοι δημιουργούν όλοι μαζί ένα είδος τοπικού δικτύου. Και ο ίδιος κανόνας ισχύει και σε άλλα επίπεδα: για παράδειγμα, ο πρόεδρος και ο συντονιστής της ΟΤΔ Αλιείας έχουν συμμετάσχει σε όλα τα σεμινάρια και τα συνέδρια του FARNET από το 2009.

«Πιστεύω ότι θα πρέπει να γίνονται περισσότερα σεμινάρια του FARNET», εξηγεί ο Basilio. «Μαθαίνεις τόσο πολλά και δεν αποκτάς μόνο τεχνικές γνώσεις. Επίσης, έχεις την ευκαιρία να μιλήσεις με άλλες ΟΤΔ Αλιείας από ολόκληρη την Ευρώπη και να μάθεις με τι ασχολούνται και πώς δουλεύουν. Τα σεμινάρια του FARNET και το έργο μας για την ενίσχυση της τοπικής συνεργασίας ταιριάζουν ωραία. Το FARNET καλύπτει γενικά θέματα που εμπεριέχουν πολλά μικρότερα ζητήματα. Και το μεγαλύτερο μέρος των άλλων προσπαθειών μας για την ενίσχυση της συνεργασίας εστιάζει σε μια συγκεκριμένη πρόκληση ή ένα συγκεκριμένο έργο. Μοιάζει λίγο με τη διαφορά μεταξύ μακροοικονομίας και μικροοικονομίας.»

Ο Basilio πιστεύει ότι η κύρια πρόκληση για τις εκδηλώσεις του FARNET είναι να διατηρείται αμείωτο το ενδιαφέρον τόσο των παλαιών όσο και των νέων ΟΤΔ Αλιείας: «Πιστεύω ότι θα ήταν χρήσιμο να διοργανωθεί ένα σεμινάριο για τον τρόπο με τον οποίο οι πιο έμπειρες ΟΤΔ Αλιείας μπορούν να μεταφέρουν τη γνώση και την εμπειρία τους σε νεότερες ομάδες.» ■

MARIÑA-ORTEGAL (Ισπανία)



Έκταση:
1 155 km²

Πληθυσμός:
83 838 κάτοικοι

Πληθυσμιακή πυκνότητα:
72,6 κάτοικοι/km²

Προϋπολογισμός ΕΤΘΑ	EUR		
	ΕΕ	Περιφερειακό επίπεδο	Σύνολο
Σύνολο	6 476 736	1 142 953	7 619 689

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Grupo de Acción Local do Sector Pesqueiro A Mariña-Ortega
 Υπόψη **María del Mar López-Leitón Ramos**
 Rúa Praia, 1-2º Celeiro E-27863, Viveiro (Lugo)
 Τηλ.: +34 982 56 33 55 / +34 606 56 85 06
 gac1@accioncosteira.es
 http://www.accioncosteira.es/

Ρεπορτάζ

ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΣΟΥΗΔΙΑ

Φως σε όλα τα παράθυρα

Σε μια αραιοκατοικημένη αγροτική και παράκτια περιοχή της Σουηδίας, η τοπική ομάδα δράσης Leader Mittland Plus επιδιώκει να συμπεριλάβει τη νεολαία, τις γυναίκες, τους ηλικιωμένους και τους πρόσφυγες στην αναπτυξιακή διαδικασία.

«Βλέπεις, κάνεις τη δουλειά μαζί μου.» Με το τάμπλετ στο χέρι, ο Erik Spade, βιολόγος που εργάζεται στο δήμο του Örnsköldsövn, επιθεωρεί και μας δείχνει έναν οχετό που μεταφέρει ένα ποτάμι -και τα ψάρια του- κάτω από ένα δασικό δρόμο. Από τον υπολογιστή του, μπορεί να έχει πρόσβαση σε δεδομένα τοποθεσίας και λεπτομερείς πληροφορίες για κάθε τεχνητή κατασκευή που βρίσκεται στη λεκάνη του ποταμού Moälven, μια έκταση που καλύπτει περίπου 2300 km². Ωστόσο, έχουν περάσει χρόνια από την τελευταία επιθεώρηση και τα δεδομένα του Erik είναι παρωχημένα και δεν αντικατοπτρίζουν πάντοτε την πραγματικότητα. Επομένως, η διεξαγωγή μιας λεπτομερούς απογραφής και η πραγματοποίηση δομικών ελέγχων των τεχνητών κατασκευών είναι ένα από τα πρώτα έργα που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα ΤΑΠΤΟΚ για την αλιεία της ομάδας Leader Mittland Plus. «Το έργο έχει τρεις παραμέτρους», εξηγεί ο Erik. «Πρώτον, αξιολογούμε την κατάσταση περίπου 150 τεχνητών κατασκευών στην περιοχή, οι οποίες θα μπορούσαν να εμποδίζουν τις διαδρομές μετανάστευσης του σολομού και της λέστροφας, δύο ειδών που επιστρέφουν τώρα μετά από πολλά χρόνια. Δεύτερον, δημιουργούμε τόπους αναπαραγωγής των ψαριών. Και τρίτον, ενημερώνουμε τους ντόπιους, και ιδιαίτερα τους ιδιοκτήτες παράκτιων ακινήτων, για τη σημασία της διαχείρισης των υδάτων και των ιχθυοαποθεμάτων σε μια περιοχή η οποία είναι γνωστή για την εντατική υλοτομία.»

Ο Erik έχει δημιουργήσει ομάδες εθελοντών για την υλοποίηση του έργου. «Ως βιολόγος, είναι δουλειά μου να αναπτύσσω τα θεωρητικά εργαλεία. Κατόπιν, οι κάτοικοι της περιοχής αναλαμβάνουν τις εργασίες. Έχουμε έξι ομάδες



▲ «Φώτα σε όλα τα παράθυρα», ένα σλόγκαν που αποτυπώνει την πρόκληση της τοπικής στρατηγικής.

αλιέων και ιδιοκτητών παράκτιων ακινήτων που εργάζονται στις περιοχές αναπαραγωγής. Σε ό,τι αφορά την απογραφή των πιθανών εμποδίων στις διαδρομές μετανάστευσης των σολομοειδών, έχουν προσφερθεί εθελοντικά περίπου τριάντα νέοι άνθρωποι. Τους γνώρισα σε ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης για την επιτήρηση στη θάλασσα και τους ενημέρωσα για το έργο ΤΑΠΤΟΚ για την αλιεία. Είπαν ότι θα ήθελαν να συμμετάσχουν και πριν από μερικές εβδομάδες δημιούργησαν μια ομάδα στο Facebook για το συντονισμό των εργασιών τους. Είναι πλέον έτοιμοι να ξεκινήσουν τις εργασίες.»

Όμως, ο Erik θέλει να διασφαλίσει και τη συμμετοχή γυναικών. «Η αλιεία είναι ένας κλάδος που κυριαρχείται από άνδρες, ιδιαίτερα άνδρες

μιας ορισμένης ηλικίας. Θέλουμε να το αλλάξουμε αυτό. Οι γυναίκες αποτελούν το ήμισυ του πληθυσμού. Πολλές ασχολούνται ερασιτεχνικά με την αλιεία ή είναι ιδιοκτήτριες παράκτιων ακινήτων ή δασικής γης. Σύντομα θα πραγματοποιήσουμε ένα σεμινάριο αποκλειστικά για γυναίκες, στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού σκέλους του έργου. Δεν θα βρισκομαι εκεί. Όλοι οι ομιλητές και οι συμμετέχοντες θα είναι γυναίκες. Οι άνδρες εξακολουθούν να θεωρούν ότι έχουν το μονοπώλιο στην εξειδίκευση σχετικά με τη διαχείριση των υδάτων και επομένως ο στόχος είναι να ενισχύσουμε τη συμμετοχή των γυναικών στο έργο.»



Ισχυρή εκπροσώπηση μέσω της ΟΤΔ (ΑΛΙΕΙΑΣ)

Η ομάδα Leader Mittland Plus δημιουργήθηκε όταν συγχωνεύτηκαν δύο ομάδες του προγράμματος LEADER, η ομάδα του Mittland και η ομάδα του Timråland. Αποτελεί τώρα υπηρεσία μιας στάσης για την τοπική ανάπτυξη στο Västernorrland, μια κομητεία στην κεντροανατολική Σουηδία. Εδώ, η ΟΤΔ και η ΟΤΔ Αλιείας είναι ένα και το αυτό.⁴ Επειδή η Σουηδία έχει υιοθετήσει μια πολυταμειακή προσέγγιση για την περίοδο 2014-2020, η Leader Mittland Plus εξασφαλίζει πόρους από το ΕΓΤΑΑ (3 εκατομμύρια ευρώ), το ΕΤΘΑ (758 000 ευρώ), το ΕΚΤ (481 000 ευρώ) και το ΕΤΠΑ (348 000 ευρώ) για την υποστήριξη έργων στο πλαίσιο μιας ενιαίας στρατηγικής. «Τα ταμεία είναι ξεχωριστά, αλλά υπάρχει αρκετή ευελιξία», εξηγεί η συντονίστρια της ομάδας Erika Larsson. «Η ποιότητα και η εναρμόνιση με τη στρατηγική είναι τα στοιχεία που έχουν ουσιαστική σημασία. Όταν λαμβάνουμε μια πρόταση έργου, την προωθούμε στο κατάλληλο ταμείο, σύμφωνα με τον κλάδο στον οποίο εντάσσεται: αγροτική ανάπτυξη, κοινωνική πολιτική ή αλιεία. Αυτή είναι πάντοτε η διαδικασία που ακολουθείται για μικρότερα έργα. Συνήθως, υποβάλλουμε περισσότερες από μια αιτήσεις χρηματοδότησης για μεγαλύτερα έργα – για παράδειγμα στο ΕΓΤΑΑ για το κομμάτι της αγροτικής ανάπτυξης και στο ΕΤΘΑ για τη συνιστώσα που αφορά την αλιεία.»

Η 12μελής ομάδα περιλαμβάνει εκπροσώπους του δημόσιου, του ιδιωτικού και του μη κερδοσκοπικού τομέα των τεσσάρων δήμων, καθώς και έναν εκπρόσωπο του τοπικού (ως επί το πλείστον ερασιτεχνικού) αλιευτικού κλάδου. Η Erika και η συνάδελφός της Anna Svedin είναι υπεύθυνες για το συντονισμό της ομάδας και την παροχή υποστήριξης για την κατάρτιση των προτάσεων των έργων, με τη βοήθεια τεσσάρων τοπικών «εμπνευστών» (επέλεξαν οι ίδιοι αυτόν τον όρο), έναν από κάθε δήμο. Μόλις ολοκληρωθούν, οι προτάσεις υποβάλλονται στη (F)LAG, η οποία επιλέγει τις καλύτερες προτάσεις με βάση την ποιότητα.

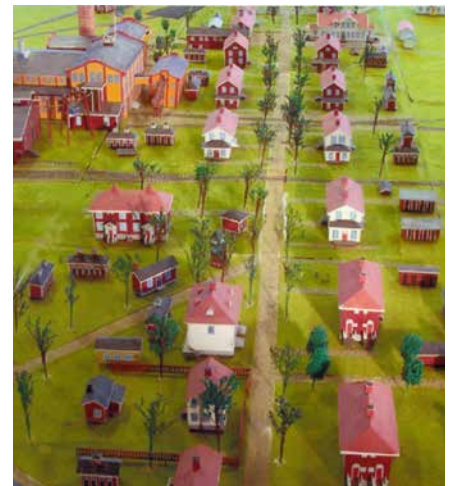
Η στρατηγική της ομάδας Leader Mittland Plus φέρει τον ελκυστικό τίτλο «Φως σε όλα τα παράθυρα». «Επιλέξαμε τον τίτλο, επειδή αποτυπώνει την πρόκληση που αντιμετωπίζουν εξίσου οι παράκτιες περιοχές και οι περιοχές της ενδοχώρας», αναφέρει η Anna. «Είναι αραιοκατοικημένες περιοχές και τα περισσότερα σπίτια αποτελούν δεύτερη κατοικία, επομένως παραμένουν άδεια για 11 μήνες το χρόνο.»

4 Η ΟΤΔ (LAG) είναι μια ομάδα τοπικής δράσης στο πλαίσιο του προγράμματος LEADER (βιώσιμη ανάπτυξη). Η ΟΤΔ Αλιείας (FLAG) είναι μια ομάδα τοπικής δράσης για τον τομέα της αλιείας (τοπική ανάπτυξη παράκτιων και αλιευτικών περιοχών). Επομένως, το ακρωνύμιο «(F)LAG» θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην περίπτωση της ομάδας Leader Mittland Plus.



▲ Ο Erik Spade επιθεωρεί έναν υπόγειο οχετό κάτω από ένα δασικό δρόμο.

Η κύρια στρατηγική διαιρείται σε διάφορους τομείς προτεραιότητας. «Ένα από τα σλόγκαν είναι 'ανοιχτό δάσος και ανοιχτές θάλασσες', λέει η Erika. «Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται το έργο του Erik. Η κοινωνική οικονομία είναι επίσης πολύ σημαντική για εμάς, επειδή μπορεί να δημιουργήσει θέσεις εργασίας και τοπικές υπηρεσίες στα χωριά μας. Επίσης, ενθαρρύνουμε τους ανθρώπους να δημιουργήσουν επιχειρήσεις, ιδιαίτερα στον τουριστικό κλάδο, ως έναν τρόπο δημιουργίας νέων ευκαιριών απασχόλησης. Η προσβασιμότητα είναι άλλη μια λέξη-κλειδί και γενικότερα η ένταξη είναι ένας από τους κύριους παράγοντες ώθησης σε ό, τι κάνουμε. Ουσιαστικά, εάν διαμορφώναμε τη στρατηγική μας σήμερα, η ένταξη θα καταλάμβανε περίπου το ήμισυ του περιεχομένου.»



▲ Η μακέτα του Matfors.

Μακέτα

Το τελευταίο έργο που έλαβε έγκριση από τη Leader Mittland Plus αποτελεί εξαιρετικό παράδειγμα αυτής της επιθυμίας για τοπική ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς. Στην μικρή κωμόπολη του Matfors (πληθυσμός: 3 200 κατοίκων) βρίσκεται ένα εγκαταλελειμμένο χαρτοποιείο. Ένας κάτοικος της περιοχής χρησιμοποίησε ανακυκλωμένα υλικά για να δημιουργήσει μια εκπληκτικά λεπτομερή μακέτα 12 m² του εργοστασίου και των τούβλινων σπιτιών του χωριού των εργατών. Η ομοσπονδία 50 τοπικών φιλανθρωπικών οργανώσεων της κωμόπολης αποφάσισε πλέον να μετατρέψει το χαρτοποιείο σε μουσείο και να παρουσιάσει τη μακέτα ως κύριο έκθεμα. Επίσης, δημιούργησε μια κοινωνική επιχείρηση που απασχολεί δώδεκα περίπου μακροχρόνια άνεργους. «Ορισμένοι από αυτούς είναι τεχνίτες που δεν μπο-

ρούσαν να συνεχίσουν να εργάζονται λόγω κάποιου ατυχήματος, ενώ άλλοι είναι ανειδίκευτοι εργάτες», εξηγεί η υπεύθυνη του έργου Lena Schmidt. «Θα δημιουργήσουμε ένα εργαστήριο δίπλα από το μουσείο, όπου θα κατασκευάζουν χειροτεχνήματα, όπως ομοιώματα των μικρών σπιτιών που περιλαμβάνονται στη μακέτα, τα οποία θα πωλούνται στους επισκέπτες.» Η ομάδα Leader Mittland Plus παρέχει το 50% της συνολικής δαπάνης, από δύο ταμεία: το ΕΓΤΑΑ για το μουσείο και το ΕΚΤ για την κοινωνική επιχείρηση. Το έργο θα έχει ολοκληρωθεί έως το καλοκαίρι του 2018. «Είναι η πρώτη φορά που συνδυάσαμε πόρους από το ΕΓΤΑΑ και το ΕΚΤ», προσθέτει η Erika. «Ανυπομονούμε να δούμε τα αποτελέσματα.»

Ιδιοκτήτες σκαφών αναψυχής και πρόσφυγες

Το μικροσκοπικό χωριουδάκι Tynderö βρίσκεται στις ακτές της Βαλτικής, όπου μία λωρίδα θάλασσας χωρίζει την ενδοχώρα από ένα νησί. Ο Harald Nordkvist είναι ο πρόεδρος της τοπικής ένωσης αλιέων, τα 65 μέλη της οποίας είναι στο σύνολό τους ερασιτέχνες. «Εκτός από ένα σκάφος, το οποίο τροφοδοτεί ένα εργοστάσιο κονσερβοποιίας παστής ρέγγας, δεν υπάρχουν επαγγελματίες αλιείς στην περιοχή από τη δεκαετία του 1980», εξηγεί ο Harald. «Το μέλλον μας βασίζεται στον τουρισμό και στις υπηρεσίες των σκαφών αναψυχής.» Το 2013, η ένωση άρχισε να επιβλέπει κάποια έργα μετατροπής του μικρού αλιευτικού λιμένα σε μαρίνα. Έχει ήδη δημιουργηθεί μια αποβάθρα στην ακτή του νησιού και πρόσφατα ξεκίνησαν οι εργασίες για ένα δεύτερο έργο που αφορά στην κατασκευή μιας πλωτής γέφυρας και στη μετατροπή μιας παλιάς αποθήκης πάγου σε καφετέρια, εστιατόριο και κέντρο εξυπηρέτησης για τους ιδιοκτήτες σκαφών αναψυχής που σταματούν στη διαδρομή για το High Coast⁵ στον βορρά. Εκτός από την επιθυμία τους να δώσουν νέα πνοή στον τοπικό τουρισμό, οι άνθρωποι που συμμετέχουν στο έργο θέλουν επίσης να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας για τους πρόσφυγες. «Υπήρχε ένα κέντρο προσφύγων, όχι πολύ μακριά από εδώ. Εκλείψε πρόσφατα για λόγους υλικοτεχνικής υποστήριξης. Εντούτοις, όταν υποβάλαμε την πρόταση το 2016, 400 πρόσφυγες ζούσαν στην περιοχή. Σκεφτήκαμε ότι εάν ανοίξουμε μια καφετέρια και ένα κέντρο εξυπηρέτησης, θα τους δίνουμε μια ευκαιρία να βρουν δουλειά.»

«Όσα αναφέρει ο Harald αποτυπώνουν μια από τις κύριες ανησυχίες μας», παρατηρεί η Erika. «Πολλά από τα έργα μας έχουν σχεδιαστεί έχοντας κατά νου τους πρόσφυγες. Τους λέμε να προσφέρουν τις δεξιότητές τους και εμείς θα αναλάβουμε τα υπόλοιπα. Μπορούμε να τους βοηθήσουμε να βρουν κάπου να μείνουν, να βρουν μια θέση εργασίας ή ακόμη και να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση.» Σύμφωνα με τη Στατιστική Σουηδική Υπηρεσία, 5 792 αιτούντες άσυλο ζούσαν στην περιοχή που καλύπτει η ομάδα Leader Mittland Plus το 2016. Λόγω αυτού, η (F)LAG ανέθεσε τη διεξαγωγή μιας μελέτης, ώστε να διαπιστωθεί ο ρόλος των μεταναστών στην τοπική ανάπτυξη. «Με βάση τα αποτελέσματα της μελέτης, σκοπεύουμε να υλοποιήσουμε ένα πρόγραμμα που θα στοχεύει στους πρόσφυγες», δηλώνει η Erika.



▲ Κατασκευάζοντας μια νέα πλωτή αποβάθρα στο Tynderö.

Το Σπίτι του Λαού

Η παράκτια κωμόπολη Timrå φιλοξενεί ένα από τα 600 «Σπίτια του Λαού» που λειτουργούν στη Σουηδία, αλλά «ένα από τα λίγα που λειτουργούν μέσω αυτοδιαχείρισης», σύμφωνα με τη Διευθύντρια Christina Thonman. Το κέντρο, ένα είδος καλλιτεχνικού, χαλαρού χώρου, προσφέρει ένα ευρύ φάσμα πολιτιστικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων αναψυχής, όπως βιβλιοθήκη, χώρο συναυλιών, στούντιο ηχογράφησης, γυμναστήριο και καφετέρια. Έχει φιλοξενήσει προβολές ταινιών, θεατρικές παραστάσεις και διαλέξεις και ακόμη και ζωντανές αναμεταδόσεις μέσω δορυφόρου από τη Μητροπολιτική Όπερα της Νέας Υόρκης, το Θέατρο Μπολσόι της Μόσχας και μια πρόσφατη εκδήλωση TED Talk στο Βανκούβερ. Όμως, το πιο αξιοσημείωτο είναι ο τρόπος διαχείρισης του Σπιτιού του Λαού, που πραγματοποιείται κυρίως από νέους εθελοντές (ηλικίας 13-19 ετών), με μια μικρή ομάδα αμειβομένων υπαλλήλων και «ηλικιωμένων» (ανθρώπων που «εργάζονταν» στον χώρο όταν ήταν έφηβοι).

«Κάθε χρόνο, περίπου 60 έως 100 έφηβοι περνούν κατά μέσο όρο μια ημέρα την εβδομάδα εδώ», εξηγεί η Christina. «Θέσαμε σε εφαρμογή το πρόγραμμα αυτοδιαχείρισής μας το 1985, ως έναν τρόπο εκσυγχρονισμού του λαϊκού κινήματος.⁶ Οι νέοι διαχειρίζονται τα πάντα εδώ. Όμως, δεν είναι κέντρο νεότητας και προσελκύουμε πολύ ευρύτερο κοινό. Ο στόχος μας είναι να απευθυνόμαστε σε ολόκληρη την κοινότητα.»



▲ Το Σπίτι του Λαού στο Timrå.



▲ Η Christina Thonman κρατώντας την ταμπέλα του δικτύου «Σπίτι χωρίς ρατσισμό».

5 https://en.wikipedia.org/wiki/High_Coast

6 Τα Σπίτια του Λαού (Folkets Hus) στη Σουηδία συσχετιζόνταν παραδοσιακά με το εργατικό κίνημα. Το Σπίτι του Λαού στο Timrå άνοιξε το 1901.

Περίπου οι μισοί από τους νέους εθελοντές προέρχονται από προβληματικές οικογένειες ή είναι άτομα με ειδικές ανάγκες. «Συχνά, είναι οι πιο ανθεκτικοί», δηλώνει η Christina με τρυφερότητα. Το Σπίτι του Λαού έχει ενώσει τις δυνάμεις του με την ομάδα Leader Mittland Plus για την υποστήριξη διαφόρων κοινωνικών έργων και τη συνεργασία με τους πρόσφυγες. Για παράδειγμα, το έργο «Λαϊκές συναντήσεις και ο κόσμος του Söðaker» στοχεύει στη δημιουργία ενός ανοιχτού, ανεκτικού πολιτιστικού χώρου και ενός κοινωνικού τόπου δραστηριοτήτων, ενώ ο «Folkan Garden» είναι ένας κήπος κοινωνικών εκδηλώσεων, ο οποίος αναπτύχθηκε επίσης στο πλαίσιο της ιδέας του Σπιτιού του Λαού. «Πέρυσι, υπήρχαν διαμάχες μεταξύ νεαρών Αφγανών και Σουηδών. Έπρεπε να κάνουμε κάτι και έτσι φέραμε 15 νεαρούς Αφγανούς στο πρόγραμμα. Αυτό είχε πραγματικά αποτέλεσμα.»

Συλλογική χρήση αυτοκινήτων

Ο Pascal Doré, Ολλανδός υπήκοος που ζει στη Σουηδία τα τελευταία τέσσερα χρόνια, κανόνισε να μας συναντήσει στο βενζινάδικο στο Ljustorp, ένα απομακρυσμένο χωριό στο δήμο του Timrå. «Βλέπετε αυτό το βενζινάδικο εδώ; Ανήκει στην κοινότητα», εξηγεί. «Οι ντόπιοι δημιούργησαν έναν συνεταιρισμό για να μπορούν να αγοράζουν τα καύσιμά τους εδώ.» Ο Pascal είναι σύμβουλος ανακύκλωσης που διανύει συχνά μεγάλες αποστάσεις για τη δουλειά του. Θεωρεί ότι οι συγκοινωνίες είναι μια από τις κύριες προκλήσεις της περιοχής και έτσι, μαζί με μερικούς φίλους, αποφάσισε να δημιουργήσει μια πλατφόρμα συλλογικής χρήσης αυτοκινήτων. «Πρόκειται προφανώς για μια απομακρυσμένη τοποθεσία», προσθέτει. «Υπάρχει ένα λεωφορείο, αλλά εκτελεί περιορισμένα δρομολόγια. Χρειάζεσαι αυτοκίνητο για να μετακινηθείς στην περιοχή, αλλά δεν έχουν όλοι τη δυνατότητα αυτή, και ιδιαίτερα οι νέοι, οι ηλικιωμένοι και οι πρόσφυγες. Ωστόσο, υπάρχουν και πολλοί μετακινούμενοι εργαζόμενοι που ταξιδεύουν από και προς το Timrå, το Sundsvall και άλλες περιοχές κατά μήκος της ακτής. Είχαμε την ιδέα να δημιουργήσουμε μια πλατφόρμα σε απευθείας σύνδεση (online) και μια εφαρμογή για τη σύνδεση των οδηγών και των επιβατών σε πραγματικό χρόνο, τόσο για τακτικές διαδρομές όσο και για ταξίδια που πραγματοποιούνται άπαξ μεταξύ των χωριών. Είναι ένα μοντέλο που έχει αποδειχθεί ότι λειτουργεί σε άλλες περιοχές: οι χρήστες πληρώνουν μια συνδρομή και λαμβάνουν ένα λογαριασμό, οι επιβάτες πληρώνουν τους οδηγούς για κάθε διαδρομή και η πλατφόρμα διαχειρίζεται τις οικονομικές πτυχές της διαδικασίας. Όλοι εξοικονομούν χρήματα και οι μεταφορές γίνονται πιο ευέλικτες. Και επειδή με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η περιττή χρήση αυτοκινήτων, ωφελείται και το περιβάλλον.»



▲ Ο Pascal Doré ηγείται της εγκατάστασης πλατφόρμας συλλογικής χρήσης αυτοκινήτων.

Ο Pascal δημιούργησε μια δυνατή ομάδα επτά ατόμων για την υποβολή μιας πρότασης στη (FLAG), εξασφαλίζοντας χρηματοδότηση ύψους 73000 ευρώ -20000 ευρώ από το ΕΓΤΑΑ και τα υπόλοιπα από το σουηδικό Υπουργείο Γεωργίας και άλλους χορηγούς. Η πλατφόρμα αναπτύσσεται επί του παρόντος από μια κοινωνική επιχείρηση που ειδικεύεται στην πληροφορική. Στο μεταξύ, ο Pascal και οι φίλοι του έχουν ξεκινήσει ήδη να προωθούν το σύστημα. «Απευθυνόμαστε ιδιαίτερα σε σχολεία, φιλανθρωπικές οργανώσεις και μέσα κοινωνικής δικτύωσης», εξηγεί. «Είναι σημαντικό να προωθηθεί επί τέλους αυτό το θέμα. Πρέπει να βρούμε 50 ή 60 χρήστες που θα λειτουργήσουν ως πρεσβευτές, ώστε να μπορούμε να επιτύχουμε μια κρίσιμη μάζα.» Η πλατφόρμα θα είναι έτοιμη τον Αύγουστο του 2017 και το σύστημα θα είναι έτοιμο για λειτουργία τον Ιανουάριο του 2018.

Μόνο η αρχή

Η Erika Larsson συνοψίζει τους τομείς που επηρεάζει η τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων στο Västerorrland και τις προοπτικές για μια ΤΑΠΤΟΚ που θα χρηματοδοτείται από το ΕΤΘΑ, που είναι μόνο η αρχή: «Η ένταξη και η προσβασιμότητα αποτελούν τοπικές προτεραιότητες στις οποίες στοχεύουν και τα τέσσερα ταμεία. Για εμάς, ο στόχος της στρατηγικής 'Φως σε όλα τα παράθυρα' αποτελεί ένα μέρος της λύσης. Η ΤΑΠΤΟΚ του ΕΤΘΑ είναι ακόμη κάτι νέο για εμάς και αναμένουμε πολύ περισσότερα έργα στο μέλλον. Λαμβάνουμε πολλές ερωτήσεις για το ΕΤΘΑ και τις νέες ευκαιρίες που αποφέρει στην περιοχή μας. Όντως, δύο νέα έργα του ΕΤΘΑ θα παρουσιαστούν στην επόμενη συνάντηση της (FLAG): το ένα είναι ένα τοπικό έργο για ένα μελλοντικό πάρκο υδατοκαλλιέργειας και το άλλο είναι ένα διεθνικό έργο για τις οικονομικές επιπτώσεις που έχει η φώκια και ο κορμοράνος στην υδατοκαλλιέργεια και την αλιεία, στο οποίο θα συμμετάσχουν η Φινλανδία, η Εσθονία, η Λετονία και η Πολωνία. Όμως, όλα αυτά είναι μόνο η αρχή. Ο κύριος στόχος της ΤΑΠΤΟΚ είναι η τοπική ανάπτυξη ανεξαρτήτως του ταμείου που χρησιμοποιείται και, καθώς δεν διαχωρίζουμε την ΟΤΔ από την ΟΤΔ Αλιείας, οι ευκαιρίες ανάπτυξης της ΟΤΔ Αλιείας θα αυξηθούν. Μπορούμε να είμαστε πολύ πιο ευέλικτοι και μπορούμε να εστιάσουμε τις προσπάθειές μας στην επίτευξη του καλύτερου αποτελέσματος για την περιοχή, αξιοποιώντας τα καλύτερα τμήματα και των τεσσάρων ταμείων, ώστε να εκπληρώσουμε τους στόχους της τοπικής μας στρατηγικής.» ■

LEADER MITTLAND PLUS (Σουηδία)				
		<p>Έκταση: 25 390 km²</p> <p>Πληθυσμός: 172 744 κάτοικοι</p> <p>Πληθυσμιακή πυκνότητα: 6,8 κάτοικοι/km²</p>		
Προϋπολογισμός ΕΤΘΑ	EUR			
	ΕΕ	Εθνικό επίπεδο	Περιφερειακό και τοπικό επίπεδο	Σύνολο
Σύνολο	370 500	125 970	244 530	741 000
<p>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Leader Mittland Plus Υπόψη Erika Larsson Box 890, S-851 24 Sundsvall Τηλ.: +46 70 316 23 66 info@mittlandplus.se www.mittlandplus.se</p>				

Άνθρωποι

Στήριξη της τοπικής καινοτομίας και της ανάληψης κινδύνων: τρεις ΟΤΔ Αλιείας, τρία πλαίσια



Rogério Cação



Pauline Chalaux



Pekka Sahama

Η στήριξη της καινοτομίας αποτελεί υποχρεωτικό χαρακτηριστικό της ΤΑΠΤΟΚ, αλλά οι ΟΤΔ Αλιείας και οι Διαχειριστικές Αρχές πρέπει να δημιουργήσουν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για μια τέτοια στήριξη. Το FARNET ρώτησε εκπροσώπους τριών ΟΤΔ Αλιείας πώς αντιμετωπίστηκε αυτό το ζήτημα σε διαφορετικές αλιευτικές περιοχές. Απαντήσεις έδωσαν ο **Rogério Cação** (Πρόεδρος, Oeste ΟΤΔ Αλιείας, Πορτογαλία), η **Pauline Chalaux** (Υπεύθυνη Διαχείρισης, Cornouaille ΟΤΔ Αλιείας, Βρετάνη, France) και ο **Pekka Sahama** (Υπεύθυνος Διαχείρισης, East Finland ΟΤΔ Αλιείας).

Περιοδικό FARNET: Τι σημαίνει καινοτομία για εσάς; Πόσο σημαντική είναι για το έργο της ΟΤΔ Αλιείας σας;

Rogério: Καινοτομία σημαίνει να κάνεις πράγματα με διαφορετικό τρόπο, για να επιτύχεις καλύτερα αποτελέσματα. Σημαίνει, επίσης, να ανακαλύπτεις εναλλακτικές διαδικασίες, για να επιτύχεις τους ίδιους στόχους. Σημαίνει να δημιουργείς κάτι καινούριο που ικανοποιεί μια συγκεκριμένη ανάγκη.

Pekka: Καινοτομία σημαίνει να γίνονται πράγματα με έναν καινούριο τρόπο. Είναι μια πολύ σημαντική πτυχή της στρατηγικής μας και του έργου της ΟΤΔ Αλιείας.

Pauline: Για τη δική μας ΟΤΔ Αλιείας, στο πλαίσιο της ΤΑΠΤΟΚ, σημαίνει να αναπτύσσουμε νέες διαδικασίες, νέα προϊόντα, νέους τρόπους εργασίας, αλλά και διάλογο/διαβούλευση προς όφελος ολόκληρης της περιοχής της ΟΤΔ Αλιείας. Όπως και άλλες ΟΤΔ Αλιείας στη Βρετάνη, είμαστε επίσης LEADER ΟΤΔ και διαχειριζόμαστε πόρους από το ΕΤΘΑ, το ΕΓΤΑΑ

και περιφερειακά κονδύλια στο πλαίσιο μιας ενιαίας στρατηγικής. Σε ό,τι αφορά τους ενδιαφερόμενους φορείς, ο στόχος μας είναι να συμπεριλάβουμε στο όργανο λήψης αποφάσεων της ΟΤΔ Αλιείας μας έναν ειδικό σε θέματα θαλάσσιας εκπαίδευσης, έρευνας και καινοτομίας. Αυτό δεν συνέβη στον άξονα 4 του ΕΤΑ και πιστεύουμε ότι με τον τρόπο αυτό θα υποστηριχθεί η ανάπτυξη καινοτόμων έργων.

Μπορείτε να περιγράψετε εν συντομία ένα ή δύο έργα που στήριξε η ΟΤΔ Αλιεία σας τα οποία θεωρείτε ιδιαίτερος καινοτόμα; Τι έκανε η ΟΤΔ Αλιείας σας για την πραγματοποίηση του έργου;

Pekka: Έχουμε ένα έργο που ονομάζεται «Ανάπτυξη επιλεκτικών συστημάτων για τράτες κορηγόνων.» Ο κορηγόνος είναι το πιο σημαντικό είδος ψαριού για την αλιεία στην ανατολική Φινλανδία και τα αποθέματα κορηγόνου αξιοποιούνται ανεπαρκώς σε πολλές από τις λίμνες μας. Η αλιεία με τράτα είναι η πιο αποτελεσματική και κατάλληλη μέθοδος. Ωστόσο, στην αλιεία με τράτα υπάρχει και ο κίνδυνος να αλιευθεί παρεμπιπτόντως ο σολομός και η καφέ πέστροφα που αποτελούν απειλούμενα είδη. Οι επαγγελματίες αλιείς θέλουν να καταστήσουν περισσότερο βιώσιμη τη μέθοδο αλιείας που χρησιμοποιούν. Έχει αναπτυχθεί ένα εντελώς νέο σύστημα, το «άνοιγμα διαφυγής», μέσω του οποίου ο σολομός κολυμπά ελεύθερα και βγαίνει από την τράτα. Διαθέτουμε ένα βίντεο του έργου.



Άνθρωποι



Χρειάστηκαν σχεδόν δύο χρόνια για την έναρξη του έργου. Μελετήσαμε εμπειρίες από την εφαρμογή μεθόδων επιλεκτικής αλιείας με τράτα στο εξωτερικό. Πραγματοποιήσαμε συναντήσεις με ερευνητές και χρηματοδότες, καθώς και επαγγελματίες αλιείς. Ως φορέα του έργου, βρήκαμε μια ιδιωτική αναπτυξιακή εταιρεία από την περιοχή μας. Διαπιστώσαμε ότι το έργο φαινόταν να είναι τόσο μεγάλο που χρειαζόμασταν στήριξη και από άλλους άξονες του ETA.

Rogério: Το έργο «Pilado προστιθέμενη αξία» υλοποιήθηκε από το Πολυτεχνείο της Λειρία. Αφορά στην εύρεση νέας χρήσης του καβουριού pilado (*Polybius henslowii*), που υπάρχει σε αφθονία και δεν έχει αξιοποιηθεί μέχρι στιγμής. Άλλο ένα έργο είναι το «Do Mar ao Prato» (Από τη θάλασσα στο πιάτο), το οποίο υλοποιήθηκε από το ίδιο ινστιτούτο. Προωθεί τις συνέργειες μεταξύ επιστήμης και γαστρονομίας, αναπτύσσοντας έναν γαστρονομικό οδηγό που εστιάζει στις τοπικές παραδόσεις, ενώ ταυτόχρονα ενσωματώνει επιστημονικές πληροφορίες για τα θαλάσσια είδη που χρησιμοποιούνται. Ο οδηγός σχεδιάστηκε με ελκυστικό τρόπο, και έτσι αποτέλεσε ένα εξαιρετικό εργαλείο για την προώθηση του τουρισμού.

Για να ενισχύσουμε την υποβολή καινοτόμων ιδεών, ξεκινήσαμε ανοιχτές προκλήσεις δημιουργικότητας για τους φορείς των έργων με τοπικά και περιφερειακά μέσα ενημέρωσης, στον ιστότοπό μας και στο Facebook, λαμβάνοντας υπόψη και τις προοπτικές στα πανεπιστήμια. Έπειτα, τα έργα άρχισαν να προκύπτουν από μόνα τους.

Pauline: Το κύριο καινοτόμο έργο που στηρίζουμε στην Κορνουάλη είναι ένα εκκολαπτήριο επιχειρήσεων το οποίο συνδέεται με τις εγκαταστάσεις εκκόλαψης ψαριών. Στόχος του είναι η προσέλκυση, η φιλοξενία και η υποστήριξη νέων επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας. Οι φορείς υλοποίησης του έργου είναι η Agros campus Beg-Meil (ένα κέντρο έρευνας και εκπαίδευσης) και ο διαδημοτικός φορέας της Fouesnant στην Κορνουάλη. Η ΟΤΔ Αλιείας και η τοπική υπηρεσία τεχνολογίας Technopole Quimper Cornouaille υποστηρίζουν αυτό το έργο σε τρεις κύριες πτυχές: δικτύωση, χρηματοδότηση και πολιτική στήριξη. Άλλο ένα έργο που στηρίζουμε είναι η μελέτη της πιθανότητας ανάπτυξης υδατοκαλλιέργειας της σπιρουλίνας (παράγοντας συμπληρώματα διατροφής από φύκια) σε μια κοινωνική επιχείρηση (ένταξη μέσω της εργασίας).

Μια ευκαιρία για την υποβολή νέων ιδεών για έργα δόθηκε κατά την πραγματοποίηση μιας συνάντησης με εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών όπου παρουσιάστηκε η στρατηγική της ΟΤΔ Αλιείας (η οποία περιελάμβανε την ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας). Εκεί ένας από τους φορείς του έργου σκέφτηκε την ιδέα διαφοροποίησής του!

Πώς προωθείται η καινοτομία στη στρατηγική της ΟΤΔ Αλιείας σας και στις δραστηριότητες εμφύωσής σας;

Rogério: Διοργανώνουμε συναντήσεις κινητοποίησης ειδικά για τους πιθανούς φορείς των έργων. Εκεί, παρουσιάζουμε παραδείγματα, προκειμένου να ενισχύσουμε την κινητοποίησή τους.

Pauline: Η καινοτομία είναι πολύ σημαντική στη στρατηγική μας και θέτουμε δύο κύρια κριτήρια για τα έργα που θα στηρίξουμε στο πλαίσιο της ΤΑΠΤΟΚ με χρηματοδότηση από το ΕΤΘΑ: καινοτομία και συνεργασία (συγκέντρωση πόρων) μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων. Ασφαλώς θα βοηθήσουμε όλες τις εταιρείες και άλλες ενδιαφερόμενες οργανώσεις στην περιοχή μας να έρθουν σε επαφή με τους φορείς που ειδικεύονται στην καινοτομία και οι οποίοι μπορούν να τις βοηθήσουν στην ανάπτυξη των ιδεών τους.

Pekka: Η καινοτομία είναι σημαντική σε ολόκληρη τη στρατηγική της ΟΤΔ Αλιείας στην ανατολική Φινλανδία. Για παράδειγμα, έχουμε συνεργαστεί με την Eureka! Ranch, μια τεχνική εταιρεία καινοτόμου σχεδιασμού που βοηθά στην ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών (eureka-ranch.com). Συναντήσαμε τον εκπρόσωπο της Eureka! Ranch στο σεμινάριο του FARNET στην Ολλανδία. Η εταιρεία μας βοήθησε να αυξήσουμε τις συνολικές πωλήσεις του κατεψυγμένου κορηγόνου. Το έργο αφορούσε στην πραγματοποίηση μιας μελέτης για την εξαγωγή αυγών κορηγόνου και διαπιστώθηκε η ανάγκη ύπαρξης κάποιου πιστοποιητικού βιωσιμότητας. Μετά από αυτό, αποφασίσαμε να προβούμε σε προκαταρκτική αξιολόγηση στο Συμβούλιο Επιστασίας των Θαλασσών (MSC), την πρώτη για την αλιεία στη Φινλανδία, και σήμερα πραγματοποιείται η πλήρης αξιολόγηση. Τώρα υπάρχουν κάποιες θετικές προοπτικές στην εξαγωγική αγορά του κορηγόνου.

Έχετε εντάξει φορείς στη εταιρική σας σχέση ή συνεργάζεστε στενά με φορείς που διαθέτουν ιδιαίτερα ισχυρούς δεσμούς με την καινοτομία;

Rogério: Ναι, διατηρούμε ισχυρούς δεσμούς με την Ανώτατη Σχολή Θαλάσσιας Τεχνολογίας και, όπως προανέφερα, με το Ινστιτούτο Θαλάσσιων Ερευνών του Πολυτεχνείου της Λειρία.

Pauline: Είμαστε τυχεροί που έχουμε εταιρική σχέση με την Technopole Quimper Cornouaille, μια τοπική υπηρεσία τεχνολογίας, η οποία ειδικεύεται ιδιαίτερα στις θαλάσσιες δραστηριότητες. Επίσης, έχουμε δύο ερευνητικά κέντρα που ειδικεύονται στη θαλάσσια βιολογία, ένα κέντρο εφαρμοσμένης έρευνας που ειδικεύεται στη βιομηχανία τροφίμων (εταίρος στο δίκτυο διατροφής ialys), καθώς και ένα καλό δίκτυο καινοτόμων τοπικών επιχειρήσεων.



▲ Συνεργασία με κέντρα έρευνας και καινοτομίας στις περιοχές των ΟΤΔ Αλιείας Cornouaille και Oeste.

Σας ανησυχεί ιδιαίτερα ο κίνδυνος αποτυχίας; Πώς τον αντιμετωπίζετε; Πώς αντλείτε διδάγματα από τις αποτυχίες;

Pekka: Όταν ξεκίνησα να εργάζομαι ως υπεύθυνος διαχείρισης της ΟΤΔ Αλιείας, η αποστολή μου ήταν να βρω καινούριους τρόπους συνεργασίας με τον τομέα της αλιείας και ο κίνδυνος αποτυχίας ήταν μεγάλος. Τα καινοτόμα έργα μπορούν να οδηγήσουν σε αποτελέσματα μόνο μετά από πολλά χρόνια. Τα αποτελέσματα του έργου θα πρέπει να αναλυθούν προσεκτικά, μέσω ανοιχτής ενημέρωσης και συζητήσεων με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Rogério: Πρέπει να αντιμετωπίσουμε τον κίνδυνο αποτυχίας ήδη από το στάδιο της αξιολόγησης του έργου. Τότε ρωτάμε το φορέα του έργου σχετικά με συγκεκριμένες επιλογές για συγκεκριμένα προβλήματα. Η άντληση διδαγμάτων διασφαλίζεται πρωτίστως από τις εσωτερικές συναντήσεις με τους φορείς των έργων για τους λόγους και τις συνέπειες της αποτυχίας. Εάν το έργο είναι καινοτόμο, ζητάμε από το φορέα του έργου να συναντηθεί με την τοπική υπηρεσία καινοτομίας. Πρόκειται για μέλη της ΟΤΔ Αλιείας και η δουλειά τους είναι να στηρίζουν την καινοτομία. Επίσης, συμβουλευόμαστε το φορέα του έργου να πραγματοποιήσει μια έρευνα αγοράς, με ένα περιθώριο σφάλματος, επειδή βοηθά στον περιορισμό του κινδύνου αποτυχίας του έργου.

Υπάρχουν στοιχεία στο σύστημα που εμποδίζουν την καινοτομία; Πώς μπορούν να ξεπεραστούν αυτά τα εμπόδια;

Rogério: Η καινοτομία δεν εκλαμβάνεται με τον ίδιο τρόπο από όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς. Για παράδειγμα, οι αρχές εξετάζουν τα καινοτόμα έργα πρωτίστως από την πλευρά της επιλεξιμότητας. Είχαμε έργα για τα οποία οι αρχές διατηρούσαν κάποιες επιφυλάξεις. Ευτυχώς, οι φορείς των έργων κατάφεραν να εξαλείψουν αυτές τις επιφυλάξεις, παρουσιάζοντας τεχνικές και επιστημονικές λύσεις. Από την άλλη πλευρά, η καινοτομία είναι πάντοτε μια δαπανηρή διαδικασία και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι οικονομικοί πόροι είναι πάντοτε λιγοστοί σε σχέση με τις ιδέες που προκύπτουν.

Pekka: Στην πραγματικότητα, κατά την προηγούμενη περίοδο είχαμε λίγη περισσότερη ελευθερία για την υλοποίηση της στρατηγικής μας. Για παράδειγμα, θα πρέπει να συμμορφωνόμαστε με τους κανόνες της ΚΑΠ και κάποια από τα συνηθισμένα προβλήματα είναι η «υπεραλίευση» κ.λπ. Γ' αυτόν το λόγο δεν μπορούμε να χρηματοδοτήσουμε έργα που αυξάνουν την αλιευτική προσπάθεια, παρόλο που πολλές λίμνες εδώ «υποαλιεύονται». Οι κανόνες της ΕΕ φαίνεται ότι είναι πλέον αυστηρότεροι από ό, τι κατά την προηγούμενη περίοδο και αυτό δεν μας βοηθά στην πραγματοποίηση καινοτόμων έργων. Κατά τη γνώμη μου, στις ΟΤΔ Αλιείας θα πρέπει να έχουμε περισσότερη ελευθερία να υλοποιούμε τις καλοσχεδιασμένες στρατηγικές μας. Η ΤΑΠΤΟΚ αντιστοιχεί μόλις στο 11% του ΕΤΘΑ στη Φινλανδία.

Παρέχει η Διαχειριστική Αρχή ή το Εθνικό Δίκτυο ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας καθοδήγηση, δημιουργία ικανοτήτων με εστίαση στην καινοτομία, ευκαιρίες μάθησης μεταξύ των ΟΤΔ Αλιείας κ.λπ.;

Rogério: Όχι ιδιαίτερα. Θα πρέπει να ομολογήσω ότι η καινοτομία αναφέρεται στις «επίσημες ομιλίες», αλλά δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι μηχανισμοί ή μέσα για την προώθησή της.

Pekka: Είχαμε πολύ στενή συνεργασία με τις φινλανδικές ΟΤΔ Αλιείας από την αρχή, κατ' αρχήν ανεπίσημη, αλλά τακτική. Παρουσιάζουμε τα αποτελέσματα και μοιραζόμαστε τις εμπειρίες μας πολύ ανοιχτά. Αυτό είναι πολύ σημαντικό και βοηθάει πολύ. Οι υπεύθυνοι διαχείρισης των ΟΤΔ Αλιείας, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν πολλές διαφορετικές δεξιότητες και πολλά είδη εξειδίκευσης, αποτελούν πραγματικά μια πολύτιμη πηγή υποστήριξης κατά το σχεδιασμό καινοτόμων έργων.

Pauline: Έχουμε τον Rôle Mer Bretagne Atlantique, ένα συνεργατικό σχηματισμό οικονομικής ανάπτυξης που εστιάζει στη θάλασσα, ο οποίος ηγείται της καινοτομίας στην περιοχή μας. Ο συνεργατικός σχηματισμός διευκολύνει την εμφάνιση συνεργατικών έργων έρευνας και ανάπτυξης και υποστηρίζει την ανάπτυξη των εταιρειών-μελών του, ιδιαίτερα μέσω της δημιουργίας νέων προϊόντων, υπηρεσιών και διεργασιών που προκύπτουν από έρευνα της αγοράς. Επίσης, σύντομα θα πρέπει να έχουμε ένα εθνικό δίκτυο για την ΤΑΠΤΟΚ στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ. Ασφαλώς, η καινοτομία θα είναι ένα κοινό θέμα στο οποίο θα συνεργαστούμε. ■

Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν (στα αγγλικά) το Μάιο του 2017.



Στο επίκεντρο

ΜΙΑ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ Η ΤΗΣ Η πρόκληση της ανανέωσης

Μια κοινή πρόκληση που απαντάται στις στρατηγικές των ΟΤΔ Αλιείας σε ολόκληρη την ΕΕ, από τη Βαλτική έως τον Ατλαντικό και τη Μεσόγειο, είναι το γηράσκον εργατικό δυναμικό και η προσπάθεια προσέλκυσης της νεότερης γενιάς στον κλάδο.

Ανά την Ευρώπη, οι δραστηριότητες στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας ποικίλλουν, όπως και οι συνθήκες εργασίας στον κλάδο, οι συνταξιοδοτικές παροχές και τα εκπαιδευτικά συστήματα που εφαρμόζονται για την προσέλκυση νέων, ώστε να ακολουθήσουν μια σταδιοδρομία στην αλιεία. Ωστόσο, μια κοινή πρόκληση που απαντάται στις στρατηγικές των ΟΤΔ Αλιείας σε ολόκληρη την ΕΕ, από τη Βαλτική έως τον Ατλαντικό και τη Μεσόγειο, είναι το γηράσκον εργατικό δυναμικό και η προσπάθεια προσέλκυσης της νεότερης γενιάς στον κλάδο. Κάτι που, από ό, τι φαίνεται, πρέπει να αλλάξει, εάν οι τοπικές κοινότητες θέλουν να διατηρήσουν την τεχνογνωσία τους, ώστε να επωφεληθούν από τον κλάδο της αλιείας στο μέλλον, και να εξακολουθούν να έχουν υγιή οικοσυστήματα θαλάσσιων και

γλυκών υδάτων, χάρη στη βιώσιμη διαχείριση της αλιείας.

Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης για την Αλιεία (ΟΤΔ Αλιείας) που συμμετείχαν στο σεμινάριο του FARNET στη Λετονία το Μάρτιο του 2017 επεσήμαναν τη μέση ηλικία των αλιέων στις περιοχές τους, η οποία κυμαίνεται από τα 49 έτη (Βρετάνη, Γαλλία) έως σχεδόν τα 60 έτη (νότια Φινλανδία) και εξέφρασαν την ανησυχία τους για την ανθεκτικότητα του κλάδου και τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις που θα προκύψουν, εάν δεν αλλάξει η υφιστάμενη τροχιά.

Ενώ οι φραγμοί για την είσοδο στον αλιευτικό κλάδο ποικίλλουν από χώρα σε χώρα και εξαρτώνται από τον υφιστάμενο τύπο αλιείας ή υδατοκαλλιέργειας, ορισμένα ζητήματα επαναλαμβάνονται, όπως: η γενική έλλειψη ενημέρωσης ή/και η κακή εικόνα για τον αλιευτικό κλάδο ως επιλογή σταδιοδρομίας: οι ανησυχίες που σχετίζονται με την ποιότητα ζωής που μπορεί να προσδοκεί κανείς από μια σταδιοδρομία στην αλιεία (συνθήκες εργασίας, επίτευξη ισορροπίας μεταξύ ζωής και εργασίας, μισθοί κ.λπ.), καθώς και οι δυσκολίες απόκτησης των αδειών και κάλυψης των εξόδων εκκίνησης, για την απόκτηση ενός αλιευτικού σκάφους ή μιας φάρμας υδατοκαλλιέργειας.

Νέοι αλιείς

Σε πολλές περιοχές, οι αλιευτικές εταιρείες πασχίζουν να βρουν εργαζόμενους. Αυτό παρατηρείται ιδιαίτερα στην περίπτωση της αλιείας ανοικτής θάλασσας, δεδομένων των σκληρών συνθηκών εργασίας και των μεγάλων περιόδων απουσίας από το σπίτι και την οικογένεια, στοιχεία που σχετίζονται με τη δουλειά αυτή. Πράγματι, οι σχετικές αναφορές επισημαίνουν ότι πολλά αλιευτικά σκάφη καταφεύγουν σε ασυνήθιστους τρόπους εξασφάλισης πλήρους πληρώματος, για παράδειγμα προσλαμβάνοντας μετανάστες χωρίς τα απαραίτητα έγγραφα ή αναγνωρισμένα προσόντα ή χρησιμοποιώντας συνταξιούχους αλιείς για να καλύψουν τα κενά, παρά τους κανόνες που ισχύουν για το αντίθετο και τις σωματικές προκλήσεις της ενασχόλησης με μια τόσο σκληρή εργασία.

Και η παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας αντιμετωπίζει προκλήσεις σε ό, τι αφορά την πρόσληψη εργαζομένων, οι οποίες οφείλονται σε διάφορους λόγους, όπως οι αντιλαμβανόμενες (και συχνά εντελώς πραγματικές) δυσκολίες εξασφάλισης ενός καλού εισοδήματος από την αλιεία μικρής κλίμακας και τα υψηλά έξοδα εκκίνησης ή η έλλειψη διαθέσιμης ποσόστωσης σε ορισμένες περιοχές. Η κακή εικόνα του κλάδου, ο οποίος σε



▲ Νεαροί αλιείς στην Κύπρο.



▲ Ο Ben George, αλιέας από την Κορυμβόλη, Ηνωμένο Βασίλειο.

ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ; ΤΩΝ ΓΕΝΕΩΝ

πολλές χώρες δεν αντιμετωπίζεται με το σεβασμό που απολαμβάνουν επαγγέλματα όπως αυτά του δασκάλου ή του νοσηλεύτη, φαίνεται επίσης να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην αποθάρρυνση των νέων ανθρώπων (ή των γονιών τους), οι οποίοι δεν μπορούν να αναγνωρίσουν τα οφέλη μιας σταδιοδρομίας στην αλιεία.

Επομένως, πώς μπορούμε να πείσουμε τους νέους ότι εργαζόμενοι ως αλιείς θα νιώσουν επαγγελματική ολοκλήρωση και θα έχουν μια αξιοπρεπή διαβίωση; Αυτό είναι το ζήτημα που επιχειρούν να απαντήσουν πολλές ΟΤΔ Αλιείας και αλιευτικές οργανώσεις, παράλληλα με την αυστηρή νομοθεσία για την πρόσληψη νεαρών ατόμων στα σκάφη καθώς και την έλλειψη οργανωμένων μαθητιών που θα τους επιτρέψουν να μάθουν τη δουλειά και να εισέλθουν στον κλάδο της επαγγελματικής αλιείας.

Έχουν δρομολογηθεί πρωτοβουλίες σε ολόκληρη την Ευρώπη, με ποικίλους βαθμούς επιτυχίας. Οι ΟΤΔ Αλιείας πρέπει να μεριμνήσουν για την αντιμετώπιση, από τη μια πλευρά, των πολλαπλών παραγόντων που οδηγούν σε μειωμένο ενδιαφέρον και, από την άλλη, των σημαντικών εμποδίων στην έναρξη μιας σταδιοδρομίας στην αλιεία.

Η εν λόγω προσπάθεια ξεκινά από μια σειρά δραστηριοτήτων για την αύξηση της ενημέρωσης σχετικά με τον αλιευτικό κλάδο και τη συμβολή του στην κοινωνία, καθώς και την ταυτόχρονη προώθηση του κλάδου ως μια ελκυστική επιλογή σταδιοδρομίας. Επίσης, απαιτείται σημαντική προσπάθεια, ώστε να καταστεί *πραγματικά* πιο ελκυστικός ο κλάδος. Για το σκοπό αυτό, είναι απαραίτητο να καταστεί πιο κερδοφόρος ο κλάδος, μέσω της χρήσης νέων μεθόδων ή τεχνολογιών για τη βελτίωση της ποιότητας, τη βελτιστοποίηση της επεξεργασίας των αλιευμάτων ή τη βελτίωση της προώθησης των αλιευτικών προϊόντων στην αγορά. Η προώθηση της εικόνας της αλιείας ως μιας ενδιαφέρουσας επαγγελματικής δραστηριότητας που θέτει προκλήσεις, απαιτεί περιβαλλοντική και τεχνολογική τεχνολογία και προσφέρει δεσμούς με πιο «δημοφιλείς» δραστηριότητες, όπως ο τουρισμός ή το μάρκετινγκ, μπορεί επίσης να καταστήσει τον κλάδο πιο ελκυστικό για τους νέους.

Άλλη μια σειρά πιο συγκεκριμένων εμποδίων τείνουν να εμφανίζονται σε ορισμένες χώρες και εξαρτώνται από το συστήματα που εφαρμόζονται (ή δεν εφαρμόζονται) για την κατάρτιση των νέων, την παροχή υποστήριξης κατά την έναρξη της δραστηριότητας και τη διασφάλιση

της πρόσβασης στις απαιτούμενες άδειες και τις ποσοτώσεις. Οι ΟΤΔ Αλιείας μπορούν να συμβάλουν στην προώθηση των υφιστάμενων διατάξεων. Για παράδειγμα, πολλά κράτη μέλη έχουν διευρύνει το άρθρο 31 του ΕΤΘΑ, ώστε να παρέχεται υποστήριξη στα άτομα ηλικίας κάτω των 40 ετών για την αγορά αλιευτικού σκάφους. Η πιο ενεργή προώθηση αυτής της ευκαιρίας, καθώς και η πρακτική υποστήριξη για την αξιοποίησή της, θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην αύξηση του αριθμού των νέων που θα την αξιοποιήσουν. Επίσης, οι ΟΤΔ Αλιείας θα μπορούσαν να συνεργαστούν στενότερα με εθνικές και περιφερειακές αρχές, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι υφιστάμενοι μηχανισμοί ικανοποιούν πραγματικά τις πρακτικές ανάγκες του κλάδου και, σε ορισμένες περιπτώσεις, θα μπορούσαν να διοργανώσουν τις δικές τους τοπικές πρωτοβουλίες, όπως προγράμματα κατάρτισης και μαθητείες για νέους.



Πρόγραμμα «Αφεντικό»-μαθητείας για νέους αλιείς



Χάρη στον συνδυασμό ενός έργου μαθητείας για νέους αλιείς και στην υποστήριξη της ΟΤΔ Αλιείας για τη βελτίωση μιας τοπικής αλιευτικής επιχείρησης, η 33χρονη Tanja είναι τώρα μια επιτυχημένη αλιεία και επιχειρηματίας που πωλεί τα ψάρια και τα μεταποιημένα προϊόντα της απευθείας στους καταναλωτές. Είναι ένας από τους 12 νέους στην περιοχή της που ασχολούνται πλέον με την επαγγελματική αλιεία, χάρη στην υποστήριξη από την τοπική ΟΤΔ Αλιείας.

Η ΕΣΚΟ ΟΤΔ Αλιείας (Φινλανδία) διαπίστωσε ότι σημειώθηκε πτώση στον αριθμό των αλιέων της περιοχής από 400 στις αρχές της δεκαετίας του 1990 σε 100 το 2009 και 56 το 2017. Λόγω αυτής της ανησυχητικής τάσης, η προσέλκυση νέων στην επαγγελματική αλιεία αποτέλεσε κύρια προτεραιότητα για την ΟΤΔ Αλιείας. Δημιουργήθηκαν εκπαιδευτικά προγράμματα για την υποστήριξη της εισόδου νέων στην αλιεία, αλλά η συμμετοχή ήταν πολύ χαμηλή για να αναστραφεί η πτώση.

Έτσι, η ΟΤΔ Αλιείας ανέλαβε ενεργό ρόλο στον εντοπισμό των απαραίτητων προϋποθέσεων για τη συμμετοχή των νέων και στην επιλογή των ενδιαφερόμενων υποψηφίων που άξιζαν την υποστήριξη και την επένδυση. Σε στενή συνεργασία με μια σειρά νέων υποψηφίων αλιέων, την τοπική ένωση αλιείας και τις περιφερειακές και εθνικές αρχές, η ΟΤΔ Αλιείας υποστήριξε ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα, το οποίο βασίστηκε εξολοκλήρου στην απόκτηση πρακτικών δεξιοτήτων και στη «επιτόπια μάθηση». Κάθε μαθητευόμενος(η) είχε τη δυνατότητα να διαμορφώσει τους δικούς του/τις δικές της εκπαιδευτικούς στόχους, που κάλυπταν τομείς όπως η αλιεία, οι δραστηριότητες προώθησης και η λειτουργία μιας επιχείρησης, και εργάστηκαν στο πλευρό ενός έμπειρου αλιέα για ένα χρόνο. Σε πολλές περιπτώσεις, οι μαθητευόμενοι συνέχισαν να εργάζονται με το «αφεντικό» τους μετά το τέλος της κατάρτισης, συχνά με τη συμφωνία να αναλάβουν την αλιευτική επιχείρηση μετά τη συνταξιοδότηση του γηραιότερου αλιέα. Ήδη ξεκίνησε ο τρίτος κύκλος του προγράμματος και, μέχρι στιγμής, το 80% όσων εκπαιδεύτηκαν συνέχισαν να δραστηριοποιούνται στην επαγγελματική αλιεία.

«Να ακούς, να αντιλαμβάνεσαι και να κάνεις πράγματα με διαφορετικό τρόπο, εάν θέλεις την αλλαγή»

Αρχικά, οι δημόσιες αρχές ήθελαν να συμπεριλάβουν ένα θεωρητικό στοιχείο στην εκπαίδευση. Ωστόσο, μετά από μια ειλικρινή ανταλλαγή απόψεων με τους ενδιαφερόμενους νέους, διαπιστώθηκε ότι δεν είχαν όρεξη για καμία μορφή θεωρητικής εκπαίδευσης. Τελικά, αυτή η άποψη έγινε σεβαστή και το πρόγραμμα προσέλκυσε «*παραδόξως υψηλό ενδιαφέρον*».

Αναζωογόνηση της υδατοκαλλιέργειας

Από ορισμένες απόψεις, η υδατοκαλλιέργεια αντιμετωπίζει λιγότερα εμπόδια στην προσέλκυση των νέων, καθώς οι ώρες εργασίας είναι συνήθως πιο σταθερές και είναι εύκολο να συνδυαστεί αυτή η δραστηριότητα με την οικογενειακή ζωή. Επίσης, είναι ένας κλάδος που εκσυγχρονίζεται με ταχείς ρυθμούς, εάν λάβουμε υπόψη τα συστήματα αυτόματης σίτισης των ψαριών, τα ανακυκλωμένα και ολοκληρωμένα συστήματα, την υδροπονία, ακόμη και την αστική υδατοκαλλιέργεια! Αυτός ο δεσμός με τις νέες τεχνολογίες και τα σύνθετα ηλεκτρονικά συστήματα, όχι μόνο καθιστά τον τομέα πιο ελκυστικό στη νεότερη γενιά, αλλά απαιτεί και εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, με αποτέλεσμα η δουλειά να είναι συνήθως λιγότερο κοπιαστική από ό, τι η παραδοσιακή υδατοκαλλιέργεια.

Ωστόσο, ο κλάδος της υδατοκαλλιέργειας παραμένει ακόμη σχετικά άγνωστος στη νεότερη γενιά ως πιθανή επιλογή σταδιοδρομίας και οι δαπάνες έναρξης μπορεί να είναι απαγορευτικά υψηλές. Άλλωστε, αυτές οι δαπάνες έναρξης πρέπει γενικά να καλυφθούν για κάποιο διάστημα, πριν να παράγει οποιαδήποτε έσοδα μια νέα επιχείρηση, καθώς τα περισσότερα είδη ψαριών ή οστρακοειδών που καλλιεργούνται χρειάζονται τρία χρόνια για να ωριμάσουν.

Σε πολλές περιπτώσεις, η απόκτηση μιας υφιστάμενης φάρμας υδατοκαλλιέργειας μπορεί να αποτελεί καταλληλότερη επιλογή από τη δημιουργία μιας νέας εγκατάστασης παραγωγής και οι ΟΤΔ Αλιείας μπορούν να διαδραματίσουν πολύτιμο ρόλο στην υποστήριξη της μεταβίβασης επιχειρήσεων από υδατοκαλλιεργητές που συνταξιοδοτούνται στη νεότερη γενιά. Ωστόσο, και στον κλάδο αυτό υπάρχουν προκλήσεις και απαιτείται χρόνος και αφοσίωση, εκτός από την επένδυση κεφαλαίου.

Για παράδειγμα, ένας φιλόδοξος καλλιεργητής στρειδιών στη Βρετανία θα πρέπει πιθανώς να ανταγωνιστεί τους επενδυτές ακινήτων, οι οποίοι θα ενδιαφέρονται επίσης να αγοράσουν κομμάτια γης στο παραλιακό μέτωπο για περαιτέρω ανάπτυξη. Ένας καλλιεργητής στρειδιών που συνταξιοδοτείται έχει μεγαλύτερες πιθανότητες να κερδίσει πολύ περισσότερα χρήματα πωλώντας την ιδιοκτησία του σε ένα φορέα εκμετάλλευσης ακινήτων παρά μεταβιβάζοντάς την σε ένα νέο καλλιεργητή στρειδιών. Στο πλαίσιο του άξονα 4, η Aura ΟΤΔ Αλιείας στη Βρετανία συνεργάστηκε στενά με τις δημόσιες αρχές και την Επιτροπή Αλιείας-Οστρακοειδών για την κατάρτιση μιας Χάρτας για τα στρείδια, η οποία υπεγράφη από το κράτος, το συμβούλιο της κομητείας και



▲ Πατέρας και γιος: Wolfgang και Stefan Stock, ιχθυοκαλλιεργητές στο Wiesau, Γερμανία.

τις τοπικές αρχές, με στόχο την απαγόρευση της μετατροπής των εργαστηρίων στρειδιών σε εγκαταστάσεις άλλων χρήσεων. Αυτό συνέβαλε στη διατήρηση του κόστους σε πιο λογικά επίπεδα για τους νέους καλλιεργητές στρειδιών. Η πρόσθετη υποστήριξη μπορεί να περιλαμβάνει την είσοδο νέων από διαφορετικά τμήματα της κοινότητας σε κάτι που μπορεί μερικές φορές να αποτελεί ένα σχετικά κλειστό κύκλωμα.

Είτε πρόκειται για θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια ή υδατοκαλλιέργεια εσωτερικών υδάτων, για παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας ή αλιεία ανοιχτής θαλάσσης με τράτα, κάθε τμήμα του αλιευτικού κλάδου αντιμετωπίζει συγκεκριμένες προκλήσεις στην προσέλκυση περισσότερων νέων στο εργατικό δυναμικό του μέλλοντος. Οι ΟΤΔ Αλιείας θα πρέπει να λάβουν υπόψη τη φύση του αλιευτικού τους κλάδου και να σχεδιάσουν

τις κατάλληλες δράσεις. Ωστόσο, είναι σαφές ότι μια και μόνο δράση δεν θα λύσει το πρόβλημα. Αντιθέτως, ένα εύρος δράσεων σε τοπικό επίπεδο, καθώς και παρεμβάσεις μεγάλης εμβέλειας σε περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, θα είναι αναγκαίες για να διασφαλιστεί ότι στο μέλλον οι τοπικές κοινότητες θα είναι σε θέση να αξιοποιήσουν με βιώσιμο τρόπο τους αλιευτικούς τους πόρους. ■

Προσελκύοντας τους νέους στην καλλιέργεια στρειδιών

Με δεδομένη την πτώση από 1 000 φάρμες υδατοκαλλιέργειας το 1970 σε μόλις 300 το 2015, η περιοχή της Arcachon ΟΤΔ Αλιείας κατάφερε να σταθεροποιήσει τον αριθμό των καλλιεργητών στρειδιών, μετά από συνεργασία με 13 διαφορετικά σχολεία για την πραγματοποίηση επισκέψεων των μαθητών σε σκάφη αλίευσης στρειδιών, ώστε να δουν τι σημαίνει να είναι κανείς καλλιεργητής στρειδιών.

Περίπου δέκα νέοι το χρόνο ξεκινούν πλέον δραστηριότητες ως καλλιεργητές στρειδιών στην περιοχή της ΟΤΔ Αλιείας, ως επί το πλείστον χάρη σε αυτήν τη συντονισμένη προσπάθεια ενημέρωσης στα σχολεία για τις ευκαιρίες που προσφέρει μια σταδιοδρομία στην καλλιέργεια στρειδιών. Το έργο ανέλαβε η Επιτροπή Καλλιέργειας Οστρακοειδών, σε στενή συνεργασία με το τοπικό ναυτικό λύκειο και τα κέντρα σταδιοδρομίας. Αφορούσε στην πραγματοποίηση επισκέψεων των μαθητών σε σκάφη που είναι εξοπλισμένα για αλιευτικό τουρισμό, ώστε να δουν από κοντά τη δουλειά που απαιτείται, να θέσουν ερωτήματα και να γευτούν τα τοπικά στρείδια. Η καλή επικοινωνία με τους δασκάλους της περιοχής αποδείχθηκε απαραίτητη, καθώς αυτές οι εκδρομές πραγματοποιήθηκαν εκτός των σχολικών ωρών και επομένως απαιτήθηκε επιπλέον προσπάθεια τόσο από την πλευρά των μαθητών όσο και από την πλευρά των δασκάλων τους.

Ευρωπαϊκή Πύλη Αλιέων – μια ιδέα συνεργασίας

Στη γωνιά συνεργασίας στο σεμινάριο της ΟΤΔ Αλιείας του Ελσίνκι ξεπήδησε μια νέα ιδέα, προκειμένου να καταστεί ευκολότερη η εύρεση και πρόσληψη νέων αλιέων μέσω της βελτίωσης της κινητικότητας. Η ιδέα είναι να πραγματοποιηθεί μια καμπάνια ευρωπαϊκής εμβέλειας για μια «Ευρωπαϊκή Πύλη Αλιέων», έναν ευρωπαϊκό ιστότοπο προσλήψεων για νέους αλιείς. Θα περιλαμβάνει μια βάση δεδομένων με όλες τις κενές θέσεις και τις απαιτούμενες δεξιότητες/πιστοποιήσεις (π.χ. για τις συγκεκριμένες αλιευτικές τεχνικές που ζητούνται). Στην πράξη, μια τέτοια ιδέα δημιουργεί νέες προκλήσεις που σχετίζονται με τους γλωσσικούς φραγμούς, τα διαφορετικά πρότυπα επαγγελματικών προσόντων στις διάφορες χώρες και την ανάγκη για πόρους συντονισμού ενός τέτοιου έργου. Ωστόσο, με μικρά βήματα και ισχυρή συνεργασία, οι ΟΤΔ Αλιείας ίσως μπορέσουν να βρουν μια λύση!

Φιλόδοξοι εθελοντές μπορούν να επικοινωνήσουν με τη Μονάδα Υποστήριξης του FARNET στη διεύθυνση info@farnet.eu

Συνεργασία

Η συνεργασία απογειώνεται στις αλιευτικές περιοχές της ΤΑΠΤΟΚ

«Η συμπόρευση με άλλους ανθρώπους είναι ο δρόμος που οδηγεί στο μεγαλείο» (σύμφωνα με τα λόγια του ισπανού φιλόσοφου Baltasar Gracián y Morales) και η συνεργασία μπορεί ασφαλώς να είναι εποικοδομητική, όταν συμβάλλει στη διασφάλιση κοινών συμφερόντων και στην επίτευξη κοινών στόχων. Το 2017, άρχισε να διαφαίνεται κάποια συνεργασία στην ΤΑΠΤΟΚ στον κλάδο της αλιείας και οι Ομάδες Τοπικής Δράσης της Αλιείας (ΟΤΔ Αλιείας) αναζητούν έμπνευση, δημιουργικές ιδέες και νέες ευκαιρίες, μέσω της σύνδεσης με άλλες ΟΤΔ Αλιείας ή με έμπειρες Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ). Ο αλιευτικός κλάδος διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο σε ορισμένα από αυτά τα πρώτα έργα συνεργασίας της ΤΑΠΤΟΚ, τα οποία πραγματοποιούνται σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Το περασμένο έτος, αναπτύχθηκαν κανόνες και διαδικασίες για τη συνεργασία μεταξύ των ΟΤΔ Αλιείας στα περισσότερα κράτη μέλη. Έργα συνεργασίας έχουν ήδη επιλεγεί στην Εσθονία, τη Γαλικία (Ισπανία) και τη Φινλανδία και περαιτέρω προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για έργα συνεργασίας θα δημοσιευτούν το καλοκαίρι του 2017. Ωστόσο, η συνεργασία είναι μια εξελισσόμενη διαδικασία που απαιτεί την κοινή προσπάθεια των ΟΤΔ Αλιείας, των εθνικών δικτύων και των Διαχειριστικών Αρχών για την προώθηση των έργων.

Στις περισσότερες χώρες, η συνεργασία συντονίζεται σε επίπεδο ΟΤΔ Αλιείας, παρόλο που σε αρκετά κράτη μέλη, όπως η Ιρλανδία, η Λετονία, η Λιθουανία και η Ρουμανία, εφαρμόζεται μια πιο κεντρική προσέγγιση, στην οποία οι προσκλήσεις επιβλέπονται από τη Διαχειριστική Αρχή. Σε ορισμένες χώρες όπου έχει υιοθετηθεί η περιφερειακή προσέγγιση, η συνεργασία συντονίζεται από τον περιφερειακό ενδιάμεσο φορέα. Ωστόσο, στις περισσότερες χώρες τα έργα συνεργασίας ακολουθούν την ίδια διαδικασία λήψης αποφάσεων με οποιοδήποτε άλλο έργο των ΟΤΔ Αλιείας.

Η διεθνική συνεργασία, η οποία ορίζεται ως συνεργασία στην οποία συμμετέχουν ένας ή περισσότεροι εταίροι από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη, μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετες προκλήσεις, καθώς οι κανόνες και οι διαδικασίες συνεργασίας όχι μόνο διαφέρουν από χώρα σε χώρα, αλλά αναπτύσσονται και σε διαφορετικές ταχύτητες. Για να διευκολύνει τη διαδικασία εύρεσης εταίρου και να κατανοήσει πώς λειτουργεί η συνεργασία στην Ευρώπη, η Μονάδα Υποστήριξης του FARNET επεξεργάζεται ένα

Τοπίο συνεργασίας, (20 δελτία σχετικά με τη συνεργασία, ένα για κάθε κράτος μέλος που υλοποιεί έργα ΤΑΠΤΟΚ του ΕΤΘΑ) το οποίο περιλαμβάνει μια επισκόπηση του τρόπου συντονισμού της συνεργασίας σε κάθε κράτος μέλος.

Σε αυτό το πλαίσιο οι ΟΤΔ Αλιείας ξεκίνησαν να αναπτύσσουν ιδέες και να σχεδιάζουν τα πρώτα έργα συνεργασίας για την ΤΑΠΤΟΚ στον τομέα της αλιείας κατά την περίοδο 2014-2020. Εδώ, παρουσιάζουμε τρεις πρωτοβουλίες που εστιάζουν σε τρία επίπεδα συνεργασίας: το περιφερειακό (με τη συμμετοχή εταίρων από την ίδια περιφέρεια), το εθνικό (με τη συμμετοχή εταίρων από την ίδια χώρα) και το διεθνικό, τα οποία μπορούν να αποτελέσουν έμπνευση για τις ΟΤΔ Αλιείας που θα αποφασίσουν να ακολουθήσουν την ίδια πορεία στο μέλλον.

Φώκιες και κορμοράνοι: Διεθνική συνεργασία της Βαλτικής

Δεκαέξι ΟΤΔ Αλιείας της Βαλτικής, από τη Φινλανδία, τη Σουηδία, την Εσθονία και τη Λετονία, συνεργάζονται σε ένα έργο με στόχο τη μείωση των οικονομικών απωλειών για τους αλιείς, που προκαλούνται από τις φώκιες και τους κορμοράνους. Οι ΟΤΔ Αλιείας θα συνεργαστούν στενά με αλιείς μικρής κλίμακας στις ακτές της Βαλτικής, προκειμένου να συγκεντρώσουν πληροφορίες για τη ζημία που προκαλείται στα ιχθυαποθέματα από αυτούς τους θηρευτές και τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζεται η ζωή τους από αυτό. Στις δραστηριότητες θα περιλαμβάνεται μια ενδελεχής μελέτη της κατάστασης σε ό, τι αφορά τις



▲ Στειώνοντας αυγά κορμοράνου στη Σουηδία.

φώκιες και τους κορμοράνους σε όλη την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας στις περιοχές των συνεργαζόμενων ΟΤΔ Αλιείας. Η ESKO ΟΤΔ Αλιείας στη Φινλανδία έχει αναλάβει το συντονισμό της εταιρικής σχέσης και έχει ήδη ξεκινήσει μια αρχική έρευνα στη δική της περιοχή. Επίσης, έχει διαμορφώσει ένα συμφωνητικό εταιρικής σχέσης, το οποίο υπογράφεται επί του παρόντος από τις ΟΤΔ Αλιείας των άλλων χωρών της Βαλτικής. Τους προσεχείς μήνες, σκοπεύουν να διοργανώσουν διάφορες τεχνικές συναντήσεις, διευθύνουσες ομάδες και δράσεις για τη συμμετοχή των ΟΤΔ Αλιείας από άλλες χώρες της Βαλτικής, όπως η Γερμανία, η Πολωνία και η Δανία.





▲ Το Margalaica, ένα έργο συνεργασίας μεταξύ των ΟΤΔ Αλιείας της Γαλικίας, ανέπτυξε ένα ολοκληρωμένο τουριστικό πακέτο.

Ο κύριος ρόλος των εθνικών δικτύων και των Διαχειριστικών Αρχών

Τα εθνικά δίκτυα και οι Διαχειριστικές Αρχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ενθάρρυνση των ΟΤΔ Αλιείας για συνεργασία και την υποστήριξη της διαδικασίας με δυναμικό και προορατικό τρόπο.

Για παράδειγμα, στην Εσθονία, το εθνικό δίκτυο έχει διοργανώσει μια συνάντηση συνεργασίας μεταξύ εσθονικών και λετονικών ΟΤΔ Αλιείας, η οποία συντονίζεται από έναν ειδικό στις τεχνικές επικοινωνίας και συνεργασίας. Οι ΟΤΔ Αλιείας έμαθαν πώς να προσελκύουν το ενδιαφέρον για τη συνεργασία σε τοπικό επίπεδο, πώς να κινητοποιούν τους φορείς των έργων και πώς να διαφημίζουν καλύτερα τη συνεργασία μεταξύ των τοπικών ενδιαφερόμενων φορέων. Επίσης, η συνάντηση παρείχε την ευκαιρία στις ΟΤΔ Αλιείας των δύο χωρών να ανταλλάξουν εμπειρίες, γνώσεις και καλές πρακτικές, καθώς και να συζητήσουν πιθανές κοινές δράσεις.

Ορισμένες από τις μεθόδους και τα εργαλεία που παρείχαν τα εθνικά δίκτυα για την ενίσχυση της συνεργασίας ήταν τα εξής:

- > Τεχνική καθοδήγηση για τις ΟΤΔ Αλιείας (παροχή ειδικών για συμβουλές σε συγκεκριμένα θέματα)
- > Διοργάνωση συναντήσεων των ΟΤΔ Αλιείας με συγκεκριμένη θεματική, προκειμένου να καταστεί δυνατή η συνεργασία
- > Διευκόλυνση των ανταλλαγών με γειτονικές ΟΤΔ Αλιείας
- > Υποστήριξη της παραγωγής και ανταλλαγής ιδεών
- > Υποστήριξη των ΟΤΔ Αλιείας στην εύρεση των κατάλληλων εταίρων

Επιπλέον, τα εθνικά δίκτυα μπορούν να παράσχουν υποστήριξη στις ΟΤΔ Αλιείας κατά την επικοινωνία σε ξένη γλώσσα, ιδιαίτερα όπου οι γλωσσικοί φραγμοί αποτελούν εμπόδιο για την συμμετοχή σε ένα διεθνικό έργο.

Τα εθνικά δίκτυα στη Φινλανδία και τη Σουηδία παρέχουν ενεργά βοήθεια στις ΟΤΔ Αλιείας για την υλοποίηση έργων συνεργασίας, μεταφράζοντας πληροφορίες για υφιστάμενα έργα και ευκαιρίες.

Ορισμένες Διαχειριστικές Αρχές εμπλέκονται επίσης στην ανάπτυξη της συνεργασίας και την παροχή βοήθειας προς τις ΟΤΔ Αλιείας για την εξεύρεση των κατάλληλων εταίρων και ιδεών. Μια τέτοια περίπτωση είναι οι περιφερειακές αρχές στη Γαλικία και την Καταλονία, όπου διοργανώθηκαν συναντήσεις για την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των ΟΤΔ Αλιείας από την ίδια περιφέρεια ή θαλάσσια λεκάνη. Στη Γαλικία, η περιφερειακή Διαχειριστική Αρχή έχει διοργανώσει μια συνάντηση με τις ΟΤΔ Αλιείας και τις περιφερειακές αρχές των Αστουριών, της Κανταβρίας και της βόρειας Πορτογαλίας για την αναγνώριση των φραγμών και των αναγκών σε ό, τι αφορά τη συνεργασία. Οι συμμετέχοντες ανέπτυξαν ιδέες για τον τρόπο επίτευξης συνεργειών και αντιμετώπισης κοινών προκλήσεων για τις αλιευτικές περιοχές, μέσω της αξιοποίησης έργων συνεργασίας. Στην Καταλονία, οι υπεύθυνοι διαχείρισης των ΟΤΔ Αλιείας, οι πρόεδροι των ΟΤΔ Αλιείας, οι αλιείς και άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς από την περιοχή της βορειοδυτικής Μεσογείου (τρεις ΟΤΔ Αλιείας από την Ισπανία, δύο από την Ιταλία και μια από τη Γαλλία) συναντήθηκαν για να συζητήσουν πιθανά έργα συνεργασίας.



▲ Οι οκτώ ΟΤΔ Αλιείας της Εσθονίας συνεργάζονται για την αύξηση της αξίας των τοπικών αλιευτικών προϊόντων.

Margalaica: συνεργασία των ΟΤΔ Αλιείας σε περιφερειακό επίπεδο

Το Margalaica είναι ένα φιλόδοξο έργο που αναπτύχθηκε από τις ΟΤΔ Αλιείας της Γαλιτίας, με στόχο τη σύμπραξη μεταξύ του αλιευτικού κλάδου και των φορέων που εμπλέκονται σε θαλάσσιες δραστηριότητες, για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου τουριστικού πακέτου κατά μήκος της ακτής της Γαλιτίας. Κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο (2007-2013), το έργο εστίασε στην προώθηση των τοπικών αλιευτικών προϊόντων και της πολιτιστικής κληρονομιάς των αλιευτικών κοινοτήτων. Αναπτύχθηκε ένας ολοκληρωμένος ιστότοπος που διευκολύνει τις κρατήσεις σε απευθείας σύνδεση (online) και τις πωλήσεις των τουριστικών προϊόντων. Καλύπτει και τις επτά περιοχές των ΟΤΔ Αλιείας της Γαλιτίας, με 57 αλιευτικές εταιρείες που παρουσιάζουν 97 διαφορετικά τουριστικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των καταλυμάτων κατά μήκος της ακτής της Γαλιτίας, των εστιατορίων που προωθούν τοπικά αλιεύματα, των μουσείων θαλάσσιας πολιτιστικής κληρονομιάς, των θαλάσσιων αθλητικών δραστηριοτήτων, κ.λπ.

Στη νέα φάση του έργου, οι ΟΤΔ Αλιείας σκοπεύουν να ενισχύσουν περαιτέρω τη συνεργασία μεταξύ του αλιευτικού κλάδου και των φορέων που δραστηριοποιούνται στον τουρισμό της περιοχής. Ενώ η πρώτη φάση εστίασε πρωτίστως στην προώθηση μεμονωμένων

προϊόντων σε μια κοινή πλατφόρμα, η δεύτερη φάση θα επιδιώξει τη σύνδεσή τους σε εξειδικευμένα τουριστικά πακέτα. Για παράδειγμα, οι ΟΤΔ Αλιείας θα προτείνουν ένα μοναδικό πακέτο τουριστικών δραστηριοτήτων σε μια διαδρομή κατά μήκος της ακτής της Γαλιτίας στην οποία υπάρχουν διάφοροι φάροι. Όλα τα προϊόντα σε αυτό το πακέτο θα επωφεληθούν από τα πρότυπα ποιότητας που έχει θέσει η επωνυμία Margalaica και θα προωθηθούν τοπικοί προορισμοί που δεν είναι ευρέως γνωστοί στους τουρίστες, αλλά θεωρούνται υψηλής πολιτισμικής αξίας.

Μια κοινή στρατηγική προώθησης: Οι ΟΤΔ Αλιείας δημιουργούν συνέργειες σε εθνικό επίπεδο

Οι οκτώ ΟΤΔ Αλιείας της Εσθονίας έχουν αποφασίσει να συνεργαστούν για την αύξηση της αξίας των τοπικών αλιευτικών προϊόντων, συνδέοντάς τα με την ταυτότητα των παράκτιων περιοχών. Έχουν αναπτύξει ένα σχέδιο για την προώθηση των τοπικών προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και των τοπικών ειδών με υποτιμημένη αξία στο πλαίσιο ενός κοινού εμπορικού σήματος. Η πρώτη κοινή δραστηριότητα αφορούσε στην προώθηση τοπικών αλιευμάτων και την ανάδειξη του προφίλ της αλιείας μικρής κλίμακας και της βιοτεχνικής αλιευτικής πολιτιστικής κληρονομιάς σε εθνικό

επίπεδο, κατά τη διάρκεια της δημοφιλέστερης γαστρονομικής εκδήλωσης της χώρας, την Εσθονική Έκθεση Τροφίμων. Με περισσότερους από 100 000 επισκέπτες και 500 εκθέτες, το φεστιβάλ είναι μια από τις πιο σημαντικές εκδηλώσεις της βιομηχανίας τροφίμων. Τοπικοί αλιείς και παραγωγοί από όλες τις περιοχές των ΟΤΔ Αλιείας είχαν την ευκαιρία να προωθήσουν την «τοπική εμπειρία» των αλιευμάτων τους, προσελκύοντας ταυτόχρονα την προσοχή στη βιωσιμότητα και την ποιότητα των προϊόντων της αλιείας μικρής κλίμακας. Οι επόμενες φάσεις του έργου αφορούν στη δημιουργία ενός δικτύου καταναλωτών, λιανοπωλητών, εστιατορίων και ιχθυοπωλείων σε εθνικό επίπεδο, καθώς και στην εισαγωγή βιοτεχνικών αλιευτικών προϊόντων για το ευρύ κοινό. Οι οκτώ ΟΤΔ Αλιείας θα συνεχίσουν να συνεργάζονται για την προώθηση της παράκτιας ταυτότητάς τους, την ενίσχυση της προβολής του τοπικού αλιευτικού κλάδου στην αγορά σε εθνικό επίπεδο και την ενδυνάμωση των δεσμών μεταξύ των τοπικών επιχειρήσεων από όλες τις περιοχές των ΟΤΔ Αλιείας. ■

Οι ΟΤΔ Αλιείας που ενδιαφέρονται να βρουν εταίρους για ένα συγκεκριμένο έργο συνεργασίας μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα εργαλεία αναζήτησης εταίρων στον ιστότοπο του FARNET ή στον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΔΑΑ).

Ρεπορτάζ

Η ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΣΤΟ TIRSCHENREUTH [ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ]

Η γη των τεσσάρων χιλιάδων λιμνών

Στο Tirschenreuth, στη βορειοανατολική Βαυαρία, εδρεύουν περίπου 60 επαγγελματίες ιχθυοκαλλιεργητές και υπάρχουν περίπου 4 700 τεχνητές λίμνες. Η ταυτότητα και η τοπική στρατηγική ανάπτυξης της περιοχής βασίζονται στην υδατοκαλλιέργεια και στον κυπρίνο, το εμβληματικό προϊόν της περιοχής, και η περιοχή έχει λάβει υποστήριξη από το LEADER, το ETA και, πιο πρόσφατα, το ΕΤΘΑ.

Στον αυτοκινητόδρομο A93, λίγο πριν την έξοδο για το Tirschenreuth, υπάρχει μια καφέ πινακίδα τουριστικών πληροφοριών με την εικόνα ενός κυπρίνου και τη φράση «Καλωσορίσατε στη γη των χιλίων τεχνητών λιμνών». Βγαίνοντας από τον αυτοκινητόδρομο και οδηγώντας κατά μήκος της κεντρικής οδικής αρτηρίας, περνάτε από ένα τοπίο γεμάτο τεχνητές λίμνες, μεγάλες και μικρές, ανάμεσα σε αγρούς και δασικές εκτάσεις.

«Στην πραγματικότητα, έχουμε περισσότερες από 1 000 τεχνητές λίμνες εδώ», εξηγεί η Stephanie Wenisch, συντονίστρια σε θέματα τουρισμού και έως πρόσφατα επικεφαλής της ΟΤΔ Αλιείας του Tirschenreuth – της γης των χιλίων τεχνητών λιμνών. «Υπάρχουν 4 700 τεχνητές λίμνες στην περιοχή του Tirschenreuth και στα τρία γειτονικά χωριά, τα οποία καλύπτει επίσης η ΟΤΔ Αλιείας. Έχουμε περίπου 1 000 ιδιοκτήτες, αλλά μόνο 60 είναι επαγγελματίες ιχθυοκαλλιεργητές, δέκα πλήρους απασχόλησης και 50 που ασχολούνται με την ιχθυοκαλλιέργεια για να συμπληρώσουν το εισόδημά τους από άλλες πηγές. Οι Κιστερκιανοί μοναχοί ξεκίνησαν την ιχθυοκαλλιέργεια εδώ στις αρχές του 11ου αιώνα. Η γη στην κοιλάδα δεν ήταν ουσιαστικά κατάλληλη για γεωργία, αλλά, επειδή το έδαφος είναι πλούσιο σε άργιλο και καολίνη, είναι ιδανικό για τη δημιουργία τεχνητών λιμνών και την καλλιέργεια κυπρίνου.»

Το Tirschenreuth έχει παράδοση σχεδόν 1 000 ετών στην υδατοκαλλιέργεια. «Αρχικά, το μοναστήρι ξεκίνησε να κατασκευάζει τεχνητές λίμνες σε μεγαλύτερη κλίμακα», θυμάται ο συντονιστής της ΟΤΔ Αλιείας Fabian Polster. «Όμως, με την



▲ Η «σκάλα του παραδείσου» προσφέρει πανοραμική θέα στις τεχνητές λίμνες του Tirschenreuth.

πάροδο του χρόνου, άρχισαν και οι ντόπιοι να κατασκευάζουν τεχνητές λίμνες και να εκτρέφουν ψάρια, καθώς τα κέρδη ήταν καλά. Έτσι, οι τεχνητές λίμνες χωρίζονταν πάντοτε σε μικρότερα κομμάτια οικογενειακών επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας. Αυτό είναι που κάνει τόσο μοναδική την περιοχή μας. Σε αντίθεση με τα τεράστια ιχθυοτροφεία που βλέπει κανείς, για παράδειγμα, στην Πολωνία, οι τεχνητές λίμνες μας έχουν κατά μέσο όρο μέγεθος μόλις 0,6 εκτάρια και έχουμε περίπου 1 000 ιδιοκτήτες. Ορισμένοι ιχθυοκαλλιεργητές

τεχνητών λιμνών έχουν μόνο δύο ή τρεις τεχνητές λίμνες, ενώ οι επαγγελματίες ιχθυοκαλλιεργητές έχουν 30 ή 40 τεχνητές λίμνες ή νοικιάζουν και επιπλέον τεχνητές λίμνες, εάν είναι εφικτό. Χωρίς την ιχθυοκαλλιέργεια, οι τεχνητές λίμνες δεν έχουν ζωή. Γρήγορα η φύση αναλαμβάνει και πάλι τον έλεγχο. Η εγκατάλειψη των τεχνητών λιμνών θα είχε μεγάλο αντίκτυπο στη βιοποικιλότητα και το πολιτισμικό τοπίο της περιοχής.»



Αλληλεγγύη

Η υδατοκαλλιέργεια αποτελεί μακρά παράδοση στην περιοχή, συνυφασμένη με την κοινωνική δομή. Επειδή οι τεχνητές λίμνες δημιουργούν ένα διασυνδεδεμένο δίκτυο, οι ιδιοκτήτες θα πρέπει να συνεργάζονται για την άντληση των υδάτων και την αλιείωση των ιχθύων. «Για ολόκληρες γενιές, ο κύριος Χ ήξερε ότι θα πρέπει να αποστραγγίξει ή να γεμίσει την τεχνητή του λίμνη μια συγκεκριμένη ημέρα, ώστε να μπορεί ο γείτονάς του να κάνει το ίδιο μετά», προσθέτει η Stephanie. «Υπάρχει μια φυσική αίσθηση αλληλεγγύης που ενώνει τις οικογένειες εδώ.

Ωστόσο, η υδατοκαλλιέργεια δεν είχε πάντοτε το οικονομικό και πολιτιστικό κύρος που απολαμβάνεται σήμερα. Πριν από δύο δεκαετίες, η οικονομία του Tirschenreuth ήταν σε άσχημη κατάσταση, μετά την κατάρρευση δύο άλλων τοπικών βιομηχανιών: του κλάδου της πορσελάνης και της κλωστοϋφαντουργίας. «Έπρεπε να κάνουμε κάτι», θυμάται ο Hans Klupp, πρόεδρος της ΟΤΔ Αλιείας και της ένωσης ιχθυοκαλλιεργητών⁷ του Άνω Παλατινάτου. «Συνειδητοποιήσαμε ότι ένας τρόπος να αναπτυχθεί εκ νέου η περιοχή ήταν να αναζωογονηθεί η υδατοκαλλιέργεια, να καταστεί αναπόσπαστο τμήμα της ταυτότητάς μας και να αξιοποιηθεί η τουριστική της ελκυστικότητα. Οι άνθρωποι είχαν ξεχάσει αυτό το μοναδικό χαρακτηριστικό της περιοχής μας. Έτσι, δημιουργήσαμε την κοινοπραξία 'ARGE Fisch im Landkreis Tirschenreuth e.V' το 1995, για να συγκεντρώσουμε τους τοπικούς ιχθυοκαλλιεργητές και να επαναφέρουμε την υδατοκαλλιέργεια στη θέση που της αξίζει. Η υποστήριξη από το πρόγραμμα LEADER μας έδωσε τη δυνατότητα να διοργανώσουμε ένα φεστιβάλ κυπρίνου και να ενώσουμε τις δυνάμεις μας με άλλες περιοχές ιχθυοκαλλιέργειας από ολόκληρη την Ευρώπη. Τα πράγματα απογειώθηκαν ουσιαστικά με την υποστήριξη από τον άξονα 4 του ETA το 2009. Ξεκινήσαμε να πραγματοποιούμε κάθε είδους νέα έργα και, παρόλο που από τότε έχουν εγκατασταθεί πολλές εταιρείες



▲ Μεταφορά κυπρίνου από μια τεχνητή λίμνη σε άλλη.

μεταποίησης στην περιοχή, και η τοπική οικονομία άρχισε να ανακάμπτει, η υδατοκαλλιέργεια αποτελεί πλέον τον εμβληματικό μας κλάδο. Κατέχει κεντρικό ρόλο στην αγροτική ανάπτυξη, την ταυτότητά μας και τον τοπικό τουρισμό. 'Η γη των χιλίων τεχνητών λιμνών' έχει γίνει το σήμα κατατεθέν μας.»

Η χρηματοδότηση από τον άξονα 4 του ETA χρησιμοποιήθηκε για τη δημιουργία υλικού προώθησης (φυλλαδίων, συσκευασίας, δώρων και ενός όμορφου βιβλίου συνταγών), την εγκατάσταση διαδραστικού ψηφιακού εξοπλισμού στο εντυπωσιακό δημοτικό μουσείο (που περιλαμβάνει ένα μεγάλο τμήμα για την υδατοκαλλιέργεια), τη δημιουργία ενός νέου τμήματος για την αλιεία στο υπαίθριο αρχαιολογικό μουσείο Bärnau-Tachon (ένα σπίτι αλιεία, ένα σκάφος, ένα καπνιστήριο κ.λπ.) και την τοποθέτηση στα τοπικά χωριά εξοπλισμού οδών και παιδότοπων με θέμα την ιχθυοκαλλιέργεια στις τεχνητές λίμνες. Η τελευταία δράση ξεκίνησε ως μια καλλιτεχνική πρωτοβουλία των πολιτών στην κωμόπολη του Kemnath (πληθυσμός 5400 κάτοικοι). Έκτοτε, η ιχθυοκαλλιέργεια έχει γίνει το πολιτιστικό βασικό στοιχείο ολόκληρης της περιοχής.

Η «Φανταστική Διαδρομή του Κυπρίνου»

Η καθηγήτρια καλών τεχνών Susanne Vonhoff συμμετέχει ενεργά στη ζωή της τοπικής κοινότητας. Το 2005, η Susanne, ο Hans Klupp και ο Wolfgang Lippert (πρόεδρος της ομάδας LEADER) αποφάσισαν να αντλήσουν εμπνευση από το κίνημα «CowParade» – την τοποθέτηση αγελάδων από φάιμπεργκλας (fibreglass) σε φυσικό μέγεθος και με εντυπωσιακή διακόσμηση, που ξεκίνησε από τη Ζυρίχη στις αρχές της δεκαετίας του 2000 και μεταδόθηκε σε άλλες περιοχές – και να δημιουργήσουν τη δική τους εκδοχή, τη φορά αυτή με τον κυπρίνο. Βρήκαν 20 χορηγούς – μεταξύ των οποίων τοπικές αρχές και τοπικές επιχειρήσεις – και συγκέντρωσαν αρκετά χρήματα για την κατασκευή 13 κυπρίνων σε μέγεθος αγελάδας. Κατόπιν, διοργάνωσαν ένα διαγωνισμό για καλλιτέχνες και μαθητές σχολείων, για τη διακόσμηση των γλυπτών. Το έργο είχε τεράστια επιτυχία και 28 από αυτά τα τεράστια ψάρια είναι τώρα τοποθετημένα σε κεντρικά σημεία κατά μήκος της Phantastischer Karpfenweg (Η Φανταστική Διαδρομή του Κυπρίνου), που ακολουθεί την πορεία των παλαιών οχυρώσεων της πόλης. «Συνήθως, βλέπει κανείς να συμβαίνουν τέτοια πράγματα σε μεγάλες πόλεις», εξηγεί η Susanne. «Επομένως, δεν ήταν προφανής επιλογή εδώ στην ύπαιθρο, όπου οι άνθρωποι μπορεί να δυσκολεύονται περισσότερο να αποδεχθούν μια τέτοια ιδέα. Όμως, η αντίδραση ήταν εξαιρετική. Όλοι οι κάτοικοι του Kemnath συμφώνησαν με το έργο και ανέλαβαν ο καθένας το δικό του ρόλο. Είμαστε πραγματικά υπερήφανοι για ό, τι καταφέραμε. Το έργο παρουσιάστηκε ακόμη και στον ιστότοπο Γερμανία – Η χώρα των ιδεών (Germany – Land of Ideas)! Επίσης, η ιδέα μεταδόθηκε σε όλη την περιοχή. Κάθε φορά που εμφανίζεται ένας οικισμός ή ένα επιχειρηματικό πάρκο, η τοπική αρχή τοποθετεί έναν κυπρίνο για την περίπτωση. Και οι τοπικοί ιχθυοκαλλιεργητές, τα εστιατόρια θαλασσινών και ακόμη και ορισμένα καταστήματα έχουν τοποθετήσει κυπρίνους έξω



▲ Απολαμβάνοντας τη «Φανταστική Διαδρομή του Κυπρίνου».

7 Το Tirschenreuth ανήκει στο Άνω Παλατινάτο (Oberpfaltz), ένα από τα επτά διοικητικά διαμερίσματα της Βαυαρίας (όχι το διαμέρισμα Ρηνανίας-Παλατινάτου, όπως υποδηλώνει το όνομά του).



▲ Το Μουσείο Αλιείας του Tirschenreuth.



▲ Οι ιχθυοκαλλιεργητές τοποθετούν ψάρια από fibreglass έξω από τις εγκαταστάσεις τους.

από τις εγκαταστάσεις τους. Υπάρχουν τώρα περίπου 160 τέτοια γλυπτά. Έχουν γίνει το απαραίτητο οπτικό σύμβολο της περιοχής μας!»

Νέα ώθηση

Πέρα από το γεγονός ότι έγινε εμβληματικό σύμβολο, που αναγνωρίζεται ολοένα και περισσότερο από τους τουρίστες στη Γερμανία, η υδατοκαλλιέργεια στο Tirschenreuth (ή άλλη Βαυαρία) έχει επίσης αναπτυχθεί και διαφοροποιηθεί. Ο άξονας 4 του ETA και, πιο πρόσφατα, το ΕΤΘΑ έχουν συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας, της προστιθέμενης αξίας και των απευθείας πωλήσεων τα τελευταία χρόνια, θέτοντας σε κίνηση τα γρανάζια της μηχανής.

Πολλές γενιές της οικογένειας Bächer καλλιεργούν 60 τεχνητές λίμνες στο Wiesau, οι οποίες καλύπτουν περίπου 40 εκτάρια. Πιο πρόσφατα, άνοιξαν και ένα εστιατόριο 52 καθισμάτων και ένα κατάστημα που πωλεί φιλεταρισμένο και καπνιστό ψάρι, καθώς και λουκάνικα και μπέργκερ ψαριού. Με αυτόν τον τρόπο διαθέτουν ένα μέρος των ψαριών που παράγουν, προσελκύοντας πελάτες από ακτίνα 50 χιλιομέτρων. «Στο παρελθόν, οι καλλιεργητές της περιοχής εξήγαγαν το μεγαλύτερο μέρος των κυπρίνων τους», εξηγεί η Sophia Bächer. «Δεν καταναλώνουμε μεγάλη ποσότητα εδώ. Θεωρούνταν πιάτο για τους φτωχούς. Όμως, τα πράγματα άλλαξαν τα τελευταία 20 χρόνια.»

Η γιαγιά της Sophia εισήγαγε το φιλετάρισμα του κυπρίνου στην περιοχή. Τα κόκαλα συνθλίβονται και έτσι γίνονται τόσο λεπτά που μπορούν να φαγωθούν χωρίς να το αντιληφθείς καν. «Χάρη σε αυτήν την καινοτομία, νέα μέθοδο, σταματήσαμε να σερβίρουμε ολόκληρο τον κυπρίνο με το κεφάλι και τα κόκαλα, που δεν ήταν δημοφιλείς στους ανθρώπους νεαρής ηλικίας», προσθέτει η Sophia. «Ο φιλεταρισμένος κυπρίνος μας έχει σημειώσει πραγματική επιτυχία.»

Η οικογένεια Bächers διαχειρίζεται ολόκληρη τη διαδικασία, από την εκτροφή και την ανάπτυξη έως και την πώληση. Είναι μια από τις ελάχιστες οικογένειες ιχθυοτρόφων που παράγουν και γόνους. Πέρα από τη λειτουργία ενός εστιατορίου και ενός καταστήματος, πωλούν γόνους, ιχθύδια και ενήλικα ψάρια σε άλλους ιχθυοκαλλιεργητές και σε ενώσεις αλιέων, έτσι ώστε να είναι δυνατή η επανασύσταση του πληθυσμού στις τεχνητές λίμνες. «Πρόκειται για ένα πολύ βιώσιμο ιχθυοτροφείο, επειδή έχει διαφοροποιηθεί», εξηγεί η Stephanie Wenisch.

Η οικογένεια Stock, επίσης στο Wiesau, λειτουργεί μια φάρμα 85 εκταρίων, η οποία περιλαμβάνει 40 εκτάρια γεωργική γη, πέντε εκτάρια δασική έκταση και 40 εκτάρια τεχνητές λίμνες για ιχθυοκαλλιέργεια. Το 2011, μια πέτρα φράκαρε σε ένα μηχανήμα, δημιουργώντας σπινθήρες που έβαλαν φωτιά στο άχυρο που ήταν αποθηκευμένο στο στάβλο. Όλα τα κτίρια της φάρμας της οικογένειας Stock κάηκαν ολοσχερώς, εκτός από το σπίτι της οικογένειας. Από τότε, η οικογένεια ξαναέφτιαξε τη φάρμα, αλλά έχει πλέον αλλάξει την κατεύθυνση της επιχείρησής της. «Εξέτρεφα βοοειδή», εξηγεί ο Wolfgang Stock, ο οποίος είναι και μέλος του συμβουλίου της ΟΤΔ Αλιείας. «Τώρα, εστιάζω αποκλειστικά στα ψάρια. Κατά μέσο όρο, το 50% του εισοδήματός μας προέρχεται από τα ψάρια και το ένα τρίτο αυτού του εισοδήματος παράγεται από τις απευθείας πωλήσεις. Η υδατοκαλλιέργεια γίνεται μια ολοένα και πιο επικερδής επιχείρηση. Είναι το μέλλον. Ο γιός μου ο Stefan εκπαιδεύεται τώρα ως 'Fisch Meister'. Θέλει να αναλάβει τη φάρμα και να την επεκτείνει.»

Εκτός από τον κυπρίνο, η οικογένεια Stocks εκτρέφει και αρκτοσαβελίνο και πέστροφα, με αποτέλεσμα να έχει τη δυνατότητα να κερδίζει τα προς το ζην από την ιχθυοκαλλιέργεια όλο τον χρόνο. Το ιχθυοτροφείο παράγει 35 τόνους ψαριών κάθε χρόνο και, όπως και πολλοί άλλοι επαγγελματίες ιχθυοκαλλιεργητές, τα τελευταία χρόνια η οικογένεια χρειάστηκε να αγοράσει

επιπλέον το ένα τρίτο περίπου της ποσότητας για να καλύψει τη ζήτηση. Εκτός από τη λειτουργία ενός καταστήματος στο ιχθυοτροφείο, ο Wolfgang προμηθεύει περίπου 50 εστιατόρια με ζωντανά ψάρια, πραγματοποιώντας παραδόσεις σε απόσταση από 1 000 έως 1 200 χιλιόμετρα, σε περιοχές όπως το Μόναχο και η Στουτγάρδη.

Ξεναγήσεις

Στο Mitterteich (Teich σημαίνει «τεχνητή λίμνη» στα Γερμανικά), ο 34χρονος Thomas Beer και μερικοί βοηθοί μεταφέρουν τους δίχρονους κυπρίνους από μια τεχνητή λίμνη σε άλλη και αλιεύουν το ποταμολάβρακο που βρίσκουν. «Το ποταμολάβρακο πιάνει πολύ υψηλότερη τιμή από τον κυπρίνο», επισημαίνει ο Thomas. «Το 60% του εισοδήματός μου από την ιχθυοκαλλιέργεια προέρχεται από το ποταμολάβρακο, ενώ το 30% προέρχεται από τον κυπρίνο, παρά τις πολύ μεγαλύτερες ποσότητες. Επιπλέον, τα δύο ψάρια αλληλοσυμπληρώνονται καλά. Οι κυπρίνοι κάνουν καλό στο οικοσύστημα της τεχνητής λίμνης. Το ποταμολάβρακο δεν θα μπορούσε να επιβιώσει χωρίς τον κυπρίνο.»

Η φάρμα του Thomas περιλαμβάνει 40 εκτάρια τεχνητών λιμνών και η υδατοκαλλιέργεια αποφέρει το 70% του εισοδήματός του. Το υπόλοιπο προέρχεται από τη γεωργία (10%) και τις υπηρεσίες φιλοξενίας και τροφοδοσίας (20%). Πριν από τρία χρόνια, η οικογένεια Beer διαφοροποιήθηκε στον τομέα του τουρισμού, ανοίγοντας ένα εστιατόριο και έναν ξενώνα στη φάρμα της. Επειδή υπάρχουν πολλές τεχνητές λίμνες στην περιοχή γύρω από τη φάρμα, οι τουρίστες μπορούν πραγματικά να βιώσουν την εμπειρία της Γης των χιλίων τεχνητών λιμνών. Ο Thomas πραγματοποιεί ξεναγήσεις στην περιοχή εδώ και πολλά χρόνια, προσφέροντας στους επισκέπτες μια εικόνα της δουλειάς των ιχθυοκαλλιεργητών και του περιβάλλοντός τους. «Πραγματοποιώ 20-30 ξεναγήσεις για ομάδα 20 ή περισσότερων ατόμων κάθε χρόνο», εξηγεί.





▲ Ο ιχθυοκαλλιεργητής Thomas Beer.



▲ Η κυρία Stock κάνει ψάρι στα κάρβουνα.

Οι ξεναγήσεις, άλλος ένας παράγοντας που συμβάλλει στην τοπική οικονομία, δέχθηκαν επίσης υποστήριξη από τον άξονα 4 του ETA, ο οποίος χρηματοδότησε εκπαιδευτικό σεμινάριο με τίτλο «πιστοποίηση ξεναγού στις τεχνητές λίμνες» το 2013. Υπάρχουν τώρα περισσότεροι από 20 ξεναγοί -ιχθυοκαλλιεργητές, ιδιοκτήτες εστιατορίων και περιβαλλοντολόγοι- οι οποίοι διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα, ώστε να ξεναγούν τουρίστες στην περιοχή και να τους διδάσκουν το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η παραδοσιακή υδατοκαλλιέργεια στη διατήρηση του περιβάλλοντος.

Από πλευράς υποδομών, ένας από τους σημαντικότερους σταθμούς του προγράμματος ήταν η κατασκευή το 2012, με χρηματοδότηση από το ETA, ενός φουτουριστικού παρατηρητηρίου («Die Himmelsleiter» / Η σκάλα του παραδείσου), που είναι απολύτως εναρμονισμένο με το τοπίο. Οι περαστικοί μπορούν να ανέβουν στο παρατηρητήριο και να απολαύσουν την εκπληκτική θέα στη Γη των χιλίων τεχνητών λιμνών.

Όμως, υπάρχουν και σύννεφα στον ορίζοντα, καθώς οι ιχθυοκαλλιεργητές του Tirschenreuth προσπαθούν να αντιμετωπίσουν μια νέα πρόκληση. Τα τελευταία χρόνια, αυτό το «εναρμονισμένο με τη φύση» τοπίο των τεχνητών λιμνών έχει αρχίσει να προσελκύει νέους, ανεπιθύμητους και απρόσμενους επισκέπτες: τους κορμοράνους και, πιο πρόσφατα, τις βίδρες. Παρά το γεγονός ότι βρίσκεται σε μεγαλύτερη απόσταση από τη θάλασσα από ό, τι οποιαδήποτε άλλη περιοχή της Γερμανίας, οι ιχθυοκαλλιεργητές εδώ αντιμετωπίζουν τους ίδιους εχθρούς με τους παράκτιους αλιείς. «Κοίταξε αυτό», λέει ο Thomas, δείχνοντας τα απομεινάρια ενός ποταμολάβρακου που φαγώθηκε από μια βίδα. «Ήταν 10 ετών και σε άριστη κατάσταση αναπαραγωγής. Ένα και μόνο ψάρι μπορεί να γεννήσει εκατομμύρια αυγά, αρκετά για την επανασύσταση του πληθυσμού ολόκληρης της τεχνητής λίμνης. Οι κορμοράνοι και οι βίδρες καταστρέφουν το ένα τρίτο της παραγωγής μου. Αποτελούν πραγματικό πρόβλημα, μαζί με τους κάστορες, που φράζουν τις εξόδους αποστράγγισης της τεχνητής λίμνης.» Ο Thomas αντέδρασε στην

απειλή αυτή, πειραματιζόμενος με την υδατοκαλλιέργεια εσωτερικών χώρων, εγκαθιστώντας δεξαμενές εκτροφής ποταμολάβρακου στο εσωτερικό ενός από τους στάβλους του.

Στο χάρτη και στο μενού

«Η πώληση, σε αντίθεση με την παραγωγή, δεν αποτελεί πλέον πρόβλημα», εξηγεί ο Hans Klupp. «Οι κορμοράνοι, οι βίδρες και οι κάστορες απειλούν την παραγωγή σε τέτοιο βαθμό που ορισμένοι ιχθυοκαλλιεργητές μικρής κλίμακας σκέφτονται να τα παρατήσουν μια και καλή. Όταν δημιουργήσαμε την κοινοπραξία ιχθυοκαλλιέργειας πριν από είκοσι χρόνια, ο μεγαλύτερος πονοκέφαλος ήταν η πώληση των ψαριών. Τα πάντα πωλούνταν μέσω χονδρεμπόρων χωρίς καμία προστιθέμενη αξία. Σήμερα, οι Stocks, οι Beers και άλλες οικογένειες

που ασχολούνται επαγγελματικά με την ιχθυοκαλλιέργεια αναγκάζονται να αγοράσουν ψάρια για να καλύψουν τη ζήτηση των πελατών. Οι απευθείας πωλήσεις έχουν διπλασιαστεί σε μερικά μόλις χρόνια. Τα εστιατόρια συνήθιζαν να αποφεύγουν τον κυπρίνο, αλλά τώρα τον σερβίρουν σε μεγάλες ποσότητες, με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Έχουμε εντοπίσει τουλάχιστον 200 συνταγές! Ο κυπρίνος έχει γίνει της μόδας.»

Χρηματοδοτώντας έργα με πρωτοβουλία της κοινότητας και υλικό προώθησης που είναι προς όφελος των ιχθυοκαλλιεργητών και ολόκληρου του πληθυσμού, ο άξονας 4 του ETA και, πιο πρόσφατα, το ΕΤΘΑ βοήθησαν να τοποθετηθεί ο κυπρίνος, η υδατοκαλλιέργεια και η τοπική περιοχή στο χάρτη, καθώς και στο μενού των εστιατορίων ακόμη και σε πιο μακρινές περιοχές. ■

TIRSCHENREUTH (Γερμανία)

Έκταση:
1 084 km²

Πληθυσμός:
76 308 κάτοικοι

Πληθυσμιακή πυκνότητα:
70 κάτοικοι/km²

Προϋπολογισμός ΟΤΔ Αλιείας	EUR			
	EE	Εθνικό επίπεδο	Ίδια κεφάλαια	Σύνολο
Σύνολο	487 500	162 500	-	650 000

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Fischwirtschaftsgebiet Tirschenreuth
 Υπόψη **Fabian Polster**
 Landratsamt Tirschenreuth
 Mähringer Straße 7, D-95643 Tirschenreuth
 Τηλ.: +49 9631 88-426
 info@erlebnis-fisch.de – www.erlebnis-fisch.de

Προοπτικές

Στήριξη της ΟΤΔ Αλιείας στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας

Η παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας αντιπροσωπεύει τη συντριπτική πλειονότητα των θέσεων εργασίας και των αλιευτικών σκαφών στον αλιευτικό κλάδο της ΕΕ. Ωστόσο, για διάφορους λόγους, αυτό το τμήμα του στόλου πασχίζει παραδοσιακά να αξιοποιήσει με τον καλύτερο τρόπο τη διαθέσιμη στήριξη μέσω διαφόρων χρηματοδοτικών μηχανισμών, συμπεριλαμβανομένου του ταμείου αλιείας της ΕΕ.



▲ Το αλιευτικό λιμάνι Castro στην περιοχή της ΟΤΔ Αλιείας Solento, Ιταλία.

Η έλλειψη πόρων, τόσο από πλευράς χρόνου όσο και από πλευράς χρημάτων, η έλλειψη των απαραίτητων δεξιοτήτων/γνώσεων για την υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση, η δυσaráσκεια που δημιουργούν οι διοικητικές διαδικασίες, η κατακερματισμένη φύση του κλάδου, που δεν ευνοεί τη συλλογική δράση ή η ανεπαρκής εκπροσώπηση στους κύκλους που λαμβάνουν τις αποφάσεις – είναι μόνο ορισμένοι από τους παράγοντες που δεν έχουν επιτρέψει στην αλιεία μικρής κλίμακας να επωφεληθεί πλήρως από τις δυνατότητες που παρέχονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας (ΕΤΑ). Ως προς τα συγκεκριμένα μέτρα⁸ που στόχευαν στην υποστήριξη της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας από το ΕΤΑ, υπήρξε απορρόφηση μόνο σε μερικά κράτη μέλη (κυρίως στην Πολωνία και την Πορτογαλία), που ανήλθε σε μόλις 55 εκατομμύρια ευρώ για ολόκληρη την ΕΕ⁹.

Η υποστήριξη της ΟΤΔ Αλιείας δεν περιορίζεται σε ένα συγκεκριμένο τμήμα του στόλου, αλλά η εμπειρία έχει δείξει ότι οι ΟΤΔ Αλιείας έχουν συνεργαστεί καλά με τον τομέα της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας. Πράγματι, αυτό το τμήμα είναι γενικά βαθιά ριζωμένο στις τοπικές αλιευτικές κοινότητες και είναι πιθανό να ενδιαφέρεται για το είδος της υποστήριξης που παρέχεται από τις ΟΤΔ Αλιείας. Με την ικανότητά τους να προσεγγίζουν και την ισχυρή τους παρουσία στις τοπικές αλιευτικές κοινότητες, οι ΟΤΔ Αλιείας βρίσκονται στην ιδανική θέση για να βοηθήσουν τους τοπικούς φορείς έργων να ξεπεράσουν τα διοικητικά εμπό-

δια και να μετατρέψουν τις ιδέες τους σε συγκεκριμένα έργα. Αυτό μπορεί να είναι ελκυστικό για τους παραγωγούς μικρής κλίμακας, αλλά η έκταση στην οποία έχουν υποστηρίξει οι ΟΤΔ Αλιείας την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας στην Ευρώπη παραμένει ασαφής. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να επαληθευτούν τα ατεκμηρίωτα στοιχεία με κάποια συγκεκριμένα δεδομένα.

Μεθοδολογία

Καθώς στις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν για τα έργα των ΟΤΔ Αλιείας κατά την προηγούμενη περίοδο δεν διευκρινίζονταν το τμήμα του υποστηριζόμενου στόλου, απαιτήθηκε η διεξαγωγή μιας έρευνας για τη συλλογή λεπτομερέστερων πληροφοριών.¹⁰ Η Μονάδα Υποστήριξης του FARNET, σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας, διαμόρφωσε ένα ερωτηματολόγιο με στόχο τη συλλογή ποσοτικών πληροφοριών για την υποστήριξη που παρείχαν οι ΟΤΔ Αλιείας στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας. Το ερωτηματολόγιο περιορίστηκε σκοπίμως σε μερικές μόνο ερωτήσεις και σχεδιάστηκε με τρόπο φιλικό για το χρήστη (δηλαδή, χρησιμοποιώντας αριθμητικό εύρος αντί για συγκεκριμένους αριθμούς). Έτσι, διασφαλίστηκε υψηλότερο ποσοστό απαντήσεων στις ΟΤΔ Αλιείας, οι οποίες ασχολούνταν με την έναρξη των δραστηριοτήτων τους την περίοδο της έρευνας (Φεβρουάριος 2017).

Το ερωτηματολόγιο εστάλη σε όλες τις ΟΤΔ Αλιείας από την προηγούμενη περίοδο (312 ΟΤΔ Αλιείας), καθώς και στις ΟΤΔ Αλιείας που είχαν επιλεγεί ήδη για την τρέχουσα περίοδο κατά τη χρονική στιγμή της έρευνας (280 τον Φεβρουάριο του 2017). Λόγω κάποιας αλληλοεπικάλυψης μεταξύ των δύο ομάδων, το ερωτηματολόγιο αποτελούνταν από δυο τμήματα¹¹:

- > ένα κοινό τμήμα για όλες τις ΟΤΔ Αλιείας (τις νέες και τις προηγούμενες),
- > ένα ειδικό τμήμα μόνο για τις ΟΤΔ Αλιείας που υπήρχαν κατά την περίοδο 2007-2013.

Το κοινό τμήμα περιοριζόταν σε πληροφορίες σχετικά με την ΟΤΔ Αλιείας και έκανε διάκριση μεταξύ των «προηγούμενων» και των «νέων» ΟΤΔ Αλιείας.



8 Το άρθρο 26 και τα σχετικά άρθρα του Κανονισμού 1198/2006

9 Η παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας θα μπορούσε να επωφεληθεί και από άλλα μέτρα του ΕΤΑ, αλλά δεν υπήρχαν διαθέσιμα δεδομένα κατά τη σύνταξη του παρόντος.

10 Αυτό το άρθρο συνοψίζει τα ευρήματα μιας τεχνικής έκθεσης που συνέταξε η Μονάδα Υποστήριξης του FARNET. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης είναι διαθέσιμο στον παρακάτω σύνδεσμο: www.farnet.eu/library/technical-reports

11 Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε για την έρευνα παρουσιάζεται στο παράρτημα της έκθεσης, η οποία είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του FARNET

Περιελάμβανε μια ερώτηση για την έκταση της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας στην περιοχή, καθώς και για το αναμενόμενο επίπεδο υποστήριξης κατά την περίοδο 2014-2020.

Οι ΟΤΔ Αλιείας που υπήρχαν κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο είχαν κατόπιν τη δυνατότητα να απαντήσουν σε μια σειρά επιπρόσθετων ερωτήσεων σχετικά με την υποστήριξη που παρείχαν στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας κατά την εν λόγω περίοδο.

Συνολικά, 141 ΟΤΔ Αλιείας απάντησαν στο κοινό τμήμα του ερωτηματολογίου, αντιπροσωπεύοντας ποσοστό απόκρισης 50%¹² και περίπου το 40% του συνολικού αριθμού των ΟΤΔ Αλιείας.

Από αυτό το σύνολο, 99 ΟΤΔ Αλιείας συμμετείχαν στο δεύτερο τμήμα του ερωτηματολογίου, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 30% του αριθμού των ΟΤΔ Αλιείας που υπήρχαν κατά την περίοδο 2007-2013. Αυτό θεωρήθηκε υψηλό ποσοστό απόκρισης, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι πολλές ΟΤΔ Αλιείας είχαν πάψει να υπάρχουν κατά την περίοδο της έρευνας¹³.

Παρά το γεγονός ότι ο ορισμός της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας είναι πάντοτε ένα δύσκολο εγχείρημα, για να διασφαλιστεί η συνεκτικότητα μεταξύ των δεδομένων που συγκεντρώθηκαν από ολόκληρη την ΕΕ, ήταν απαραίτητο να υπάρχει κοινή κατανόηση. Ως εκ τούτου, διαμορφώθηκε ένας ορισμός, με βάση τον ορισμό που περιλαμβάνεται στον Κανονισμό 508/2014¹⁴, ο οποίος, όμως, προσαρμόστηκε, προκειμένου να ληφθούν υπόψη η αλιεία εσωτερικών υδάτων και η συλλογή οστρακοειδών με μη αυτόματο τρόπο (πεζή).

Επομένως, ο ορισμός περιλαμβάνει:

- > την παράκτια αλιεία που πραγματοποιείται με σκάφη συνολικού μήκους κάτω των 12 μέτρων, χωρίς τη χρήση συρόμενου αλιευτικού εξοπλισμού (δηλ. τράτας και βυθοκόρων)
- > την αλιεία εσωτερικών υδάτων που πραγματοποιείται με σκάφη συνολικού μήκους κάτω των 12 μέτρων, χωρίς τη χρήση συρόμενου αλιευτικού εξοπλισμού
- > την αλιεία και τη συλλογή οστρακοειδών χωρίς σκάφη και με μη αυτόματο τρόπο (πεζή).

Η σημασία της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας στις περιοχές των ΟΤΔ Αλιείας

Ζητήθηκε από τις ΟΤΔ Αλιείας να επισημάνουν το ποσοστό των αλιείων στις περιοχές τους που θα μπορούσαν να καταταχθούν στο τμήμα της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας. Περίπου το ήμισυ όσων απάντησαν στο ερωτηματολόγιο (70 από τις 141 ΟΤΔ Αλιείας) δήλωσαν ότι στην πλειονότητά τους (άνω του 80%) οι τοπικοί αλιείς ανήκουν στο τμήμα της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας. Αυτό σημαίνει ότι τουλάχιστον 70 ΟΤΔ Αλιείας, ή ποσοστό περίπου 20% του συνολικού αριθμού των ΟΤΔ Αλιείας που προβλέπονται για την περίοδο 2014-2020, θα εργαστούν κυρίως για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας. Ωστόσο, είναι πολύ πιθανό πολλές ακόμη ΟΤΔ Αλιείας να εστιάσουν έντονα στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας. Εντούτοις, είναι δύσκολο με βάση την έρευνα να βγάλουμε το συμπέρασμα ότι το φαινόμενο αυτό θα επεκταθεί στο συνολικό αριθμό των ΟΤΔ Αλιείας. Πράγματι, το υψηλό ποσοστό απόκρισης από τις ΟΤΔ Αλιείας με ισχυρή εκπροσώπηση της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας θα μπορούσε να υποδηλώνει κάποιο βαθμό μεροληψίας στο δείγμα (για παράδειγμα, οι ΟΤΔ Αλιείας που επικεντρώνονται περισσότερο στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας ενδιαφέρονται περισσότερο να απαντήσουν σε ένα ερωτηματολόγιο για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας). Επιχειρήσαμε να δώσουμε μία εξήγηση για αυτό, αφαιρώντας τις ΟΤΔ Αλιείας εκείνες που γνωρίζαμε ότι δεν διαθέτουν παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας στις περιοχές τους. Γνωρίζαμε, για παράδειγμα, ότι οι ΟΤΔ Αλιείας στην ενδοχώρα της Πολωνίας, της Γερμανίας, της Λετονίας και της Λιθουανίας δεν διαθέτουν εμπορική αλιεία εσωτερικών υδάτων (ή διαθέτουν ελάχιστη), ενώ αφαιρέσαμε και τις ΟΤΔ Αλιείας που βρίσκονται στην ενδοχώρα της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας και δεν διαθέτουν εμπορικές αλιευτικές δραστηριότητες.

Αφαιρώντας τις ΟΤΔ Αλιείας που δεν διαθέτουν παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας, έμειναν περίπου 285 ΟΤΔ Αλιείας που είναι πιθανό να δραστηριοποιούνται στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας. Επομένως, οι 70 ΟΤΔ Αλιείας που προαναφέρθηκαν, στις οποίες η παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας αντι-

προσώπευε ποσοστό τουλάχιστον 80% της τοπικής αλιευτικής δραστηριότητας, αποτελούν περίπου το 25% των ΟΤΔ Αλιείας που είναι πιθανό να διαθέτουν παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας. Με άλλα λόγια, μια στις τέσσερις ΟΤΔ Αλιείας (που έχουν εμπορικές αλιευτικές δραστηριότητες στην περιοχή τους) βρίσκεται σε περιοχή με πολύ υψηλή δραστηριότητα στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας.

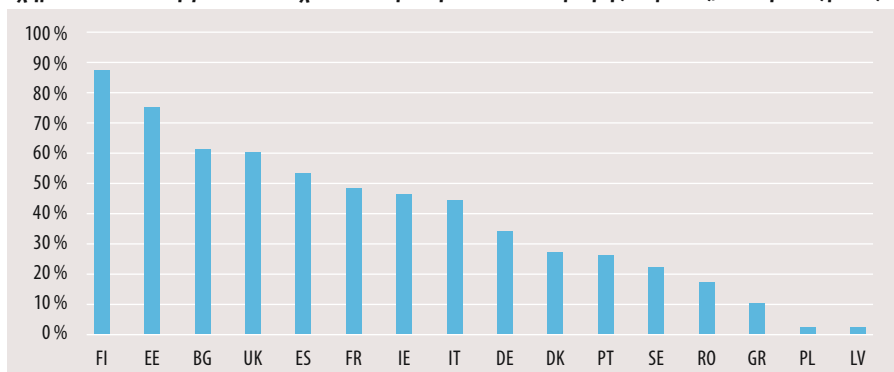
Ποσοστό των έργων των ΟΤΔ Αλιείας που επικεντρώνονται στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας

Συνολικά, περίπου 12000 έργα υποστηρίχθηκαν στο πλαίσιο του άξονα 4 του ΕΤΑ κατά την περίοδο 2007-2013. Με βάση τις απαντήσεις που δόθηκαν από 95 ΟΤΔ Αλιείας, εκτιμούμε ότι περίπου 2700 από αυτά τα έργα στόχευαν στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας. «Στόχευαν στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας» σημαίνει ότι:

- > ο φορέας του έργου ήταν ένας παράκτιος αλιείας μικρής κλίμακας ή μια ένωση παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας, ή
- > ο φορέας του έργου ήταν άλλου είδους ενδιαφερόμενος φορέας (ΟΤΔ Αλιείας, δήμος κ.λπ.), αλλά το έργο είχε σχεδιαστεί πρωτίστως προς όφελος της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας (π.χ. νέα αποβάθρα ή χώρος εκφόρτωσης κ.λπ.).

Αυτά τα 2700 έργα αντιπροσωπεύουν περίπου το 23% των έργων των ΟΤΔ Αλιείας που υποστηρίχθηκαν κατά την περίοδο 2007-2013¹⁵. Ωστόσο, όπως εξηγήθηκε παραπάνω, ορισμένες ΟΤΔ Αλιείας μπορεί να μην υποστήριξαν κανένα έργο για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας, καθώς δεν διέθεταν εμπορικές αλιευτικές δραστηριότητες. Αυτό είναι σημαντικό, καθώς οι ΟΤΔ Αλιείας περιοχών στην ενδοχώρα χωρίς καμία εμπορική αλιευτική δραστηριότητα είχαν αναλάβει περίπου 5000 έργα κατά την προηγούμενη περίοδο (από τα συνολικά 12000 έργα), περιορίζοντας σε 7000 τα έργα που θα μπορούσαν πιθανώς να στοχεύουν στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας. Επομένως, αυτό σημαίνει ότι τα 2700 έργα που στόχευαν στην παράκτια αλιεία μικρής κλί-

Σχήμα 1 Ποσοστό έργων που στοχεύουν στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας, ανά κράτος μέλος



12 Δεδομένου ότι το ερωτηματολόγιο εστάλη σε 280 υφιστάμενες ΟΤΔ Αλιείας κατά την περίοδο της έρευνας (Φεβρουάριος 2017)

13 Δεν ελήφθησαν πληροφορίες από το Βέλγιο, την Κύπρο, τις Κάτω Χώρες, τη Λιθουανία και τη Σλοβενία.

14 Κανονισμός 508/2014 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας

15 Σημείωση: Δεν ελήφθησαν πληροφορίες από τη Λιθουανία, τη Σλοβενία και την Κύπρο. Ωστόσο, δεδομένου του μικρού αριθμού ΟΤΔ Αλιείας/έργων σε αυτές τις χώρες, οι πληροφορίες που λείπουν επηρεάζουν μόνο οριακά τα αποτελέσματα και, σε κάθε περίπτωση, θα συνέβαλαν στην ελαφριά αύξηση του συνολικού αριθμού των έργων που στηρίζουν την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας.



▲ Παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας στο Χέιστινγκς της Αγγλίας, Ηνωμένο Βασίλειο.



▲ Ένας καλλιεργητής στρειδιών στη Βρετάνη, Γαλλία.

μακας αντιπροσωπεύουν στην πραγματικότητα ποσοστό γύρω στο 40% των έργων (2700 έργα από τα 7000) στις περιοχές των ΟΤΔ Αλιείας με εμπορικές αλιευτικές δραστηριότητες.

Το ποσοστό των έργων που στοχεύουν στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας ποικίλλει ανά κράτος μέλος (βλέπε Σχήμα 1), αντιπροσωπεύοντας πλέον του 50% όλων των έργων των ΟΤΔ Αλιείας σε πέντε κράτη μέλη (Φινλανδία, Εσθονία, Βουλγαρία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία). Ως εκ τούτου, αυτά τα πέντε προγράμματα μπορούν να θεωρηθούν ότι στόχευαν πρωτίστως στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας. Στη Φινλανδία και την Εσθονία, τα έργα για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας αντιπροσώπων σε ποσοστό άνω του 75% των έργων. Είναι ενδιαφέρον το γεγονός ότι πρόκειται επίσης για δύο κράτη μέλη με πολύ σημαντική παρουσία στην αλιεία εσωτερικών υδάτων, η οποία έχει υποστηριχθεί από τις ΟΤΔ Αλιείας.

Προϋπολογισμός που προβλέπεται για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας

Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, ζητήθηκε από τις ΟΤΔ Αλιείας να υπολογίσουν το ποσοστό της συνολικής δημόσιας χρηματοδότησης που δαπανήθηκε σε έργα που στόχευαν στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας κατά την περίοδο 2007-2013.

εία μικρής κλίμακας κατά την περίοδο 2007-2013. Περίπου 100 ΟΤΔ Αλιείας (από τις 312) απάντησαν σε αυτό το ερώτημα, και ως εκ τούτου είχαμε τη δυνατότητα να υπολογίσουμε ότι η συνολική υποστήριξη από δημόσιους πόρους (ΕΤΑ και εθνική συγχρηματοδότηση) για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας κατά την περίοδο 2007-2013 ανήλθε σε **περίπου 140 εκατομμύρια ευρώ**¹⁶.

Με άλλα λόγια, περίπου 140 εκατομμύρια ευρώ από δημόσιους πόρους επενδύθηκαν από τις ΟΤΔ Αλιείας στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας κατά την περίοδο 2007-2013. Αυτό αντιπροσωπεύει σχεδόν το 20% των συνολικών δημόσιων πόρων που διατέθηκαν στις ΟΤΔ Αλιείας την περίοδο αυτή.

Ωστόσο, το ποσοστό του προϋπολογισμού που διατέθηκε για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας αγγίζει το 30% περίπου της συνολικής δημόσιας δαπάνης, εάν λάβουμε υπόψη μόνο τις περιοχές των ΟΤΔ Αλιείας με παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας.

Το ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού του άξονα 4 που διατέθηκε για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας ποικίλλει σημαντικά ανά κράτος μέλος (βλέπε το Σχήμα 2 παρακάτω). Κανένα από τα τέσσερα κράτη μέλη με το μεγαλύτερο συνολικό προϋπολογισμό δεν δαπάνησε περισσότερο από το 30% του προϋπολογισμού του σε έργα για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας. Αυτό είναι ιδιαίτερα έντονο στην περίπτωση της Πολωνίας,

Η παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας αντιπροσωπεύει το 40% των έργων και το 30% του προϋπολογισμού των ΟΤΔ Αλιείας σε περιοχές με δραστηριότητες στον κλάδο αυτό.

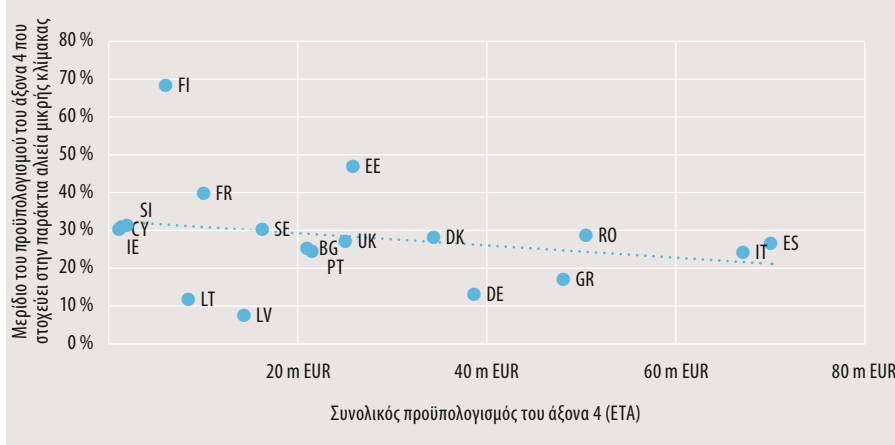
η οποία, παρά το γεγονός ότι είχε μακράν το μεγαλύτερο συνολικό προϋπολογισμό του άξονα 4 (περίπου 250 εκατομμύρια ευρώ), δαπάνησε μόνο το 5% περίπου αυτού του προϋπολογισμού για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας.

Πράγματι, παρατηρείται ένας μικρός αρνητικός συσχετισμός μεταξύ του μεγέθους του συνολικού διαθέσιμου δημόσιου προϋπολογισμού σε ένα κράτος μέλος και του ποσοστού αυτού του προϋπολογισμού που δαπανήθηκε στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας (βλέπε Σχήμα 2).

Σημαντική σημείωση: Η Πολωνία δεν συμπεριελήφθη στο γράφημα, καθώς ο συγκριτικά πολύ μεγάλος προϋπολογισμός της καθιστά δυσανάγνωστο το γράφημα. Ωστόσο, το γεγονός ότι η Πολωνία δαπάνησε ταυτόχρονα το μικρότερο ποσοστό από όλα τα κράτη μέλη για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας θα ενίσχυε ουσιαστικά την αρνητική τάση που επισημαίνεται σε αυτό το γράφημα.

Το γεγονός αυτό θα μπορούσε να υποδηλώνει δυσκολία στη δαπάνη μεγάλων χρηματικών ποσών σε έργα που στοχεύουν στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας, πιθανότατα λόγω της περιορισμένης επενδυτικής ικανότητας των φορέων που δραστηριοποιούνται στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας ή/και του μικρού μεγέθους των σχετικών έργων. Με άλλα λόγια, το κόστος συναλλαγής¹⁷ για την υποστήριξη της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας είναι ίσως υψηλότερο από ό, τι σε άλλα είδη έργων. Σε αυτό το σενάριο, μπορεί να απαιτείται μια συγκεκριμένη στρατηγική ή/και ένα συγκεκριμένο σύστημα για την αποτελεσματική στόχευση στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας.

Σχήμα 2 Συσχετισμός μεταξύ του συνολικού προϋπολογισμού του άξονα 4 ανά κράτος μέλος και του ποσοστού του εν λόγω προϋπολογισμού που δαπανήθηκε για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας



¹⁶ Για λεπτομέρειες σχετικά με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να γίνει προβολή στον συνολικό αριθμό των FLAG, ανατρέξτε στην τεχνική έκθεση που είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του FARNET

¹⁷ Ως κόστος συναλλαγής ορίζεται το κόστος που σχετίζεται με μια οικονομική συναλλαγή. Στο πλαίσιο των ΟΤΔ Αλιείας, ως κόστος συναλλαγής θεωρείται το κόστος που σχετίζεται με το χρόνο και τους πόρους που απαιτούνται για την υποστήριξη ενός έργου για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας, πέραν της πραγματικής οικονομικής συνδρομής (υποστήριξη προς τον φορέα του έργου, διοικητική παρακολούθηση,...).

Είδη έργων για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας που υποστηρίζονται από τις ΟΤΔ Αλιείας

Από το παρακάτω Σχήμα 3, φαίνεται ότι τα είδη των έργων των ΟΤΔ Αλιείας που στοχεύουν στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας ποικίλλουν σημαντικά. Οι δύο πιο δημοφιλείς κατηγορίες έργων ήταν η προώθηση προϊόντων και η υποστήριξη για τη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων εκτός του κλάδου της αλιείας. Η υποστήριξη της διαφοροποίησης εντός του κλάδου, καθώς και η υποστήριξη των υποδομών μικρής κλίμακας και της βελτίωσης των συνθηκών εργασίας ήταν επίσης δημοφιλείς. Τα λιγότερο συνηθισμένα έργα ήταν εκείνα που σχετίζονται με την υποστήριξη της διαχείρισης της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας και τη βελτίωση των συνθηκών των γυναικών στον τομέα. Οι λόγοι για τους οποίους εμφανίζονται χαμηλά επίπεδα υποστήριξης για αυτές τις κατηγορίες έργων χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης.

Τα είδη των έργων διαφέρουν και ανά χώρα. Ενώ η προώθηση των προϊόντων παραμένει η πιο δημοφιλής κατηγορία, η προσθήκη αξίας στην τοπική αλιευτική κληρονομιά ήταν επίσης σημαντική κατηγορία, για παράδειγμα, στην Ισπανία. Στη Γαλλία, η βελτίωση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των αλιευτικών πρακτικών ήταν η πιο δημοφιλής κατηγορία, σε συνδυασμό με την προώθηση των προϊόντων. Στην Ιταλία, δόθηκε έμφαση στην υποστήριξη της διαφοροποίησης εντός του αλιευτικού κλάδου, ενώ οι ΟΤΔ Αλιείας στη Φινλανδία και στη Γερμανία εστίασαν περισσότερο στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και των υποδομών. Οι ΟΤΔ Αλιείας στην Ελλάδα και στην Πολωνία εστίασαν κυρίως στη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων εκτός του αλιευτικού κλάδου.

Άλλες μορφές υποστήριξης

Το ερωτηματολόγιο χρησιμοποιήθηκε επίσης για να επαληθευτεί άλλη μια υπόθεση σχετικά με τις ΟΤΔ Αλιείας, δηλαδή ότι αυτές οι τοπικές συμπράξεις προσέφεραν περισσότερα από αμιγώς οικονομική υποστήριξη στους φορείς των έργων. Από τις ΟΤΔ Αλιείας που απάντησαν στο ερωτηματολό-

Σχήμα 3 Είδη έργων για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας που υποστηρίζονται από τις ΟΤΔ Αλιείας (αριθμός θετικών απαντήσεων ανά κατηγορία)



γιο, το 90% παρείχαν ή σκόπευαν να παράσχουν άλλες μορφές μη οικονομικής υποστήριξης στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας.

Οι συνηθέστεροι τύποι μη οικονομικής υποστήριξης που παρέχουν οι ΟΤΔ Αλιείας παρουσιάζονται στον Πίνακα 2. Η παροχή βοήθειας για την πρόσβαση σε άλλους τύπους χρηματοδότησης ήταν σαφώς προτεραιότητα για τους υπεύθυνους διαχείρισης των ΟΤΔ Αλιείας, πιθανότατα λόγω της επιθυμίας τους να διατηρήσουν το δικό τους, μερικές φορές περιορισμένο, προϋπολογισμό. Επίσης, οι φορείς που δραστηριοποιούνται στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας συνήθως παλεύουν με τις διοικητικές διαδικασίες που σχετίζονται με τη δημόσια χρηματοδότηση και επομένως η βοήθεια των υπεύθυνων διαχείρισης των ΟΤΔ Αλιείας ζητήθηκε επίσης συχνά σε αυτό το πλαίσιο. Η δημιουργία δεσμών μεταξύ διαφορετικών φορέων αποτελεί την καρδιά της ΤΑΠΤΟΚ και δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ του κλάδου της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων ήταν επίσης ένα σημαντικό στοιχείο της μη οικονομικής υποστήριξης.

Αυτό επιβεβαιώνει ότι οι ΟΤΔ Αλιείας αποτελούν σημαντικούς φορείς παροχής υποστήριξης στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας και σε άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, πέραν της αμιγώς οικο-

νομικής υποστήριξης. Αυτός είναι ένας ρόλος που συχνά παραγνωρίζεται ή δεν αναφέρεται στην ποσοτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ΟΤΔ Αλιείας, ο οποίος, όμως, συνιστά αναπόσπαστο τμήμα της προστιθέμενης αξίας της ΤΑΠΤΟΚ.

Στο μέλλον

Ζητήθηκε από τις ΟΤΔ Αλιείας να αναφέρουν κατά προσέγγιση το ποσοστό του προϋπολογισμού τους που θα δαπανήσουν για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας κατά την τρέχουσα περίοδο (2014-2020). Με βάση τα στοιχεία που δόθηκαν, εκτιμούμε ότι το συνολικό ποσό δημοσίων πόρων που θα διοχετευτεί στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας μέσω της ΤΑΠΤΟΚ πιθανότατα θα αυξηθεί στα 210 εκατομμύρια ευρώ περίπου (από τα 140 εκατομμύρια ευρώ κατά την περίοδο 2007-2013). Επομένως, το ποσοστό του προϋπολογισμού θα αυξηθεί κατά περίπου 10%, υπερβαίνοντας το 30% του προϋπολογισμού της ΤΑΠΤΟΚ για την αλιεία.

Ασφαλώς, αυτά τα στοιχεία θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με επιφύλαξη, καθώς πρόκειται απλώς για μια εκτίμηση και η μελλοντική πρόβλεψη δεν είναι ποτέ εύκολη. Ωστόσο, μια σειρά παραγόντων φαίνεται να υποστηρίζει την πρόβλεψή μας για το αυξημένο επίπεδο οικονομικής υποστή-

Πίνακας 1 Τύποι και ποσοστό μη οικονομικής υποστήριξης που παρείχαν οι ΟΤΔ Αλιείας στους φορείς που εμπλέκονται στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας

Τύπος μη οικονομικής υποστήριξης	Ποσοστό των ΟΤΔ Αλιείας από το δείγμα που παρείχαν/θα παράσχουν αυτόν τον τύπο υποστήριξης
Υποστήριξη για την πρόσβαση σε χρηματοδότηση από άλλα προγράμματα (π.χ. άλλα μέτρα του ΕΤΘΑ ή άλλα είδη επιδότησης/χρηματοδοτικά μέσα)	75%
Προώθηση συνεργασίας μεταξύ του κλάδου της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων (δηλ. άλλων οικονομικών φορέων, επιστημόνων...)	74%
Παροχή βοήθειας στην τοπική παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας, ώστε να οργανωθεί καλύτερα	57%
Βελτίωση της εκπροσώπησης της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας στις δημόσιες διαδικασίες λήψης αποφάσεων	49%

ριξης που θα διατεθεί για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας κατά την περίοδο 2014-2020:

- > Η αύξηση στον αριθμό των ΟΤΔ Αλιείας: 358 σε σύγκριση με 312 κατά την περίοδο 2007-2013, γεγονός το οποίο σημαίνει ότι εξ' ορισμού περισσότερα χρήματα θα δαπανηθούν σε αλιευτικές περιοχές και περιοχές υδατοκαλλιέργειας.
- > Η αύξηση στον προϋπολογισμό για την ΤΑΠΤΟΚ και στον αριθμό των ΟΤΔ Αλιείας σε συγκεκριμένα κράτη μέλη, όπως η Ισπανία, η Ιταλία και η Γαλλία, τα οποία φάνηκε να στηρίζουν την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας κατά την περίοδο 2007-2013.
- > Η μειωμένη στήριξη για περιοχές της ενδοχώρας χωρίς εμπορικές αλιευτικές δραστηριότητες εσωτερικών υδάτων σε ορισμένα κράτη μέλη (Πολωνία, Λετονία), σε συνδυασμό με τη δραστική μείωση στον προϋπολογισμό της ΤΑΠΤΟΚ στην Πολωνία (μειώθηκε κατά 160 εκατομμύρια ευρώ), που οδηγεί σε σαφέστερη εστίαση στις παράκτιες περιοχές.

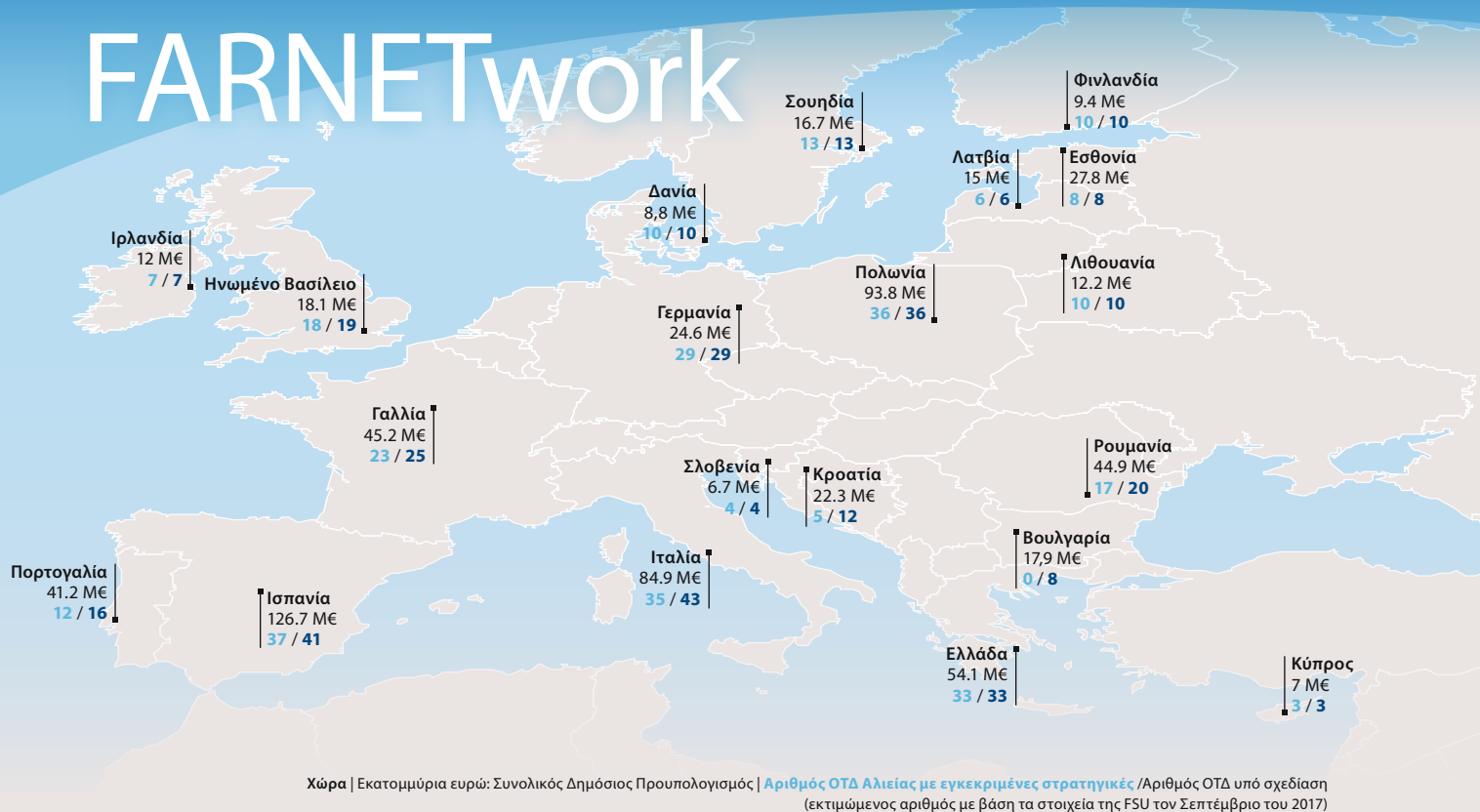
- > Η εφαρμογή της ΤΑΠΤΟΚ στην Κροατία (που διαθέτει σημαντικό κλάδο παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας) για ολόκληρη την προγραμματική περίοδο.

Όλοι αυτοί οι παράγοντες υποδηλώνουν πιθανή αύξηση της στήριξης των ΟΤΔ Αλιείας για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας. Θα πρέπει να περιμένουμε, για να διαπιστώσουμε εάν αυτό θα συμβεί πράγματι στο μέλλον.

Συνολικά, η έρευνα επιβεβαιώνει το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι ΟΤΔ Αλιείας στη στήριξη της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας. Ενώ

η στήριξη των ΟΤΔ Αλιείας απευθύνεται σε όλα τα τμήματα του κλάδου της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, αυτή η έρευνα επιβεβαιώνει το γεγονός ότι οι φορείς της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας αποτελούν φυσικούς εταίρους των ΟΤΔ Αλιείας. Η έρευνα θα συμπληρωθεί με μια σειρά μελετών περιπτώσεων, που θα μας επιτρέψουν να αντλήσουμε περισσότερες πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο οι ΟΤΔ Αλιείας έχουν στηρίξει την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας. Θα αναγνωριστούν καλές πρακτικές, συμβουλές και εργαλεία, τα οποία θα κοινοποιηθούν εντός του δικτύου, συμβάλλοντας στην περαιτέρω βελτίωση της σχέσης μεταξύ των ΟΤΔ Αλιείας και των παράκτιων αλιέων μικρής κλίμακας στην Ευρώπη. ■

FARNETwork



Νέα εργαλεία έχουν αναπτυχθεί, ώστε να μη χάνετε τα τελευταία νέα και τις τελευταίες εξελίξεις στο πλαίσιο του FARNET!



Το myFARNET είναι ο δικός σας χώρος για ανταλλαγή απόψεων και συνεργασία! Το myFARNET είναι η νέα πλατφόρμα που συμβάλλει στην καλλιέργεια της κουλτούρας της επικοινωνίας με την κοινότητα του FARNET. Χρησιμοποιήστε το ως έναν εποικοδομητικό χώρο εργασίας για ανταλλαγή απόψεων και συνεργασία: μπορείτε να έρθετε σε επικοινωνία με άλλους, να θέσετε ερωτήματα για την υλοποίηση της ΤΑΠΤΟΚ, να κοινοποιήσετε πληροφορίες για εκδηλώσεις και νέα, να αναπτύξετε έργα συνεργασίας.

Ακολουθήστε μας www.farnet.eu/myfarnet



Οι αναφορές εκδηλώσεων δεν εμφανίζονται μόνο με νέα, οπτικά ελκυστική μορφή, αλλά εστιάζουν πλέον αποκλειστικά στα κύρια διδάγματα, συγκεντρώνοντας τα συμπεράσματα από συζητήσεις και ομάδες εργασίας και παρουσιάζοντας ταυτόχρονα παραδείγματα και σημεία δράσης. Οι αναφορές είναι χρήσιμες για τους συμμετέχοντες, καθώς και για εκείνους που δεν παρευρέθησαν στις εκδηλώσεις, και ως εκ τούτου μπορούν να χρησιμοποιηθούν για επικοινωνιακούς σκοπούς, καθώς και ως σημεία αναφοράς.

Ανατρέξτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.farnet.eu/library

Η ΤΑΠΤΟΚ στην πράξη



Ανακαλύπτοντας τη θαλάσσια ζωή με τους τοπικούς αλιείς (ΟΤΔ Αλιείας του Barlavento do Algarve, Πορτογαλία)

Όπως πολλοί γιοι που γεννήθηκαν σε οικογένειες αλιέων, ο André ξεκίνησε να ψαρεύει στο σκάφος του πατέρα του σε μικρή ηλικία, με αποτέλεσμα να του εξαφθεί η περιέργεια για το θαλάσσιο περιβάλλον. Σήμερα, μοιράζεται την περιέργεια αυτή και το πάθος του για το θαλάσσιο περιβάλλον με τους τουρίστες της περιοχής. Μάθετε πώς, στον ιστότοπο farnet.eu.



Κοινή προσπάθεια για την καθιέρωση των καλόχτενων (ΟΤΔ Αλιείας του Ría de Vigo – A Guarda, Ισπανία)

Οι αλιείς καλόχτενων συνεργάστηκαν με επιστήμονες για τη μελέτη της πιθανότητας καλλιέργειας καλόχτενων, διαφοροποιώντας τη μέθοδο παραγωγής τους και βελτιώνοντας τη βιωσιμότητα της δραστηριότητάς τους. Μάθετε πώς, στον ιστότοπο farnet.eu.



Εξορθολογισμός της διαδικασίας επιλογής έργων και λήψης αποφάσεων (Δανία)

Η δανική Διαχειριστική Αρχή ανέπτυξε ένα ηλεκτρονικό σύστημα για τη διευκόλυνση του έργου όλων των φορέων της ΤΑΠΤΟΚ κατά την υποστήριξη έργων, μειώνοντας σημαντικά το χρόνο που χρειάζονται οι ΟΤΔ Αλιείας/ΟΤΔ για την επεξεργασία των αιτήσεων και ταυτόχρονα παρέχοντας σε όλους μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των έργων. Περισσότερες τεχνικές λεπτομέρειες, στον ιστότοπο farnet.eu.



Διασφαλίζοντας τη συμμετοχή της τοπικής κοινότητας (ΟΤΔ Αλιείας του Liepāja, Λετονία)

Προκειμένου να αυξηθεί η τοπική συμμετοχή και να καλλιεργηθεί η αίσθηση της κοινότητας με πιο «διασκεδαστικό» τρόπο, διοργανώνεται κάθε χρόνο απονομή βραβείου για τα καλύτερα έργα, προσελκύοντας ένα διαρκώς αυξανόμενο κοινό. Διαβάστε περισσότερα για αυτήν την καλή πρακτική, στον ιστότοπο farnet.eu.



Δίνοντας πνοή στη διαδρομή πολιτιστικής κληρονομιάς (ΟΤΔ Αλιείας νοτιοανατολικής περιοχής της Βόρειας Ιρλανδίας, ΗΒ)

Δόθηκε σημαντική ώθηση στις αλιευτικές κοινότητες, με μια νέα διαδρομή πολιτιστικής κληρονομιάς που αναδεικνύει την ιστορία της περιοχής και προσφέρει στους επισκέπτες μια αμφίδρομη εμπειρία, χάρη στις εφαρμογές για κινητές συσκευές που παρέχουν ροή ειδήσεων σε πραγματικό χρόνο, παρουσιάζοντας τις ιστορίες των τοπικών αλιέων. Εμπνευστείτε στον ιστότοπο farnet.eu.

Παραμείνετε ενημερωμένοι

Για να λαμβάνετε το Περιοδικό FARNET, το ενημερωτικό δελτίο FARNET ή άλλες ενημερώσεις, στείλτε τα στοιχεία επικοινωνίας σας στη διεύθυνση info@farnet.eu.

Στείλτε μας τα νέα σας

Οι εκδόσεις του FARNET είναι πόροι που απευθύνονται σε όλους όσους αναλαμβάνουν δράση με στόχο την οικοδόμηση ενός πιο βιώσιμου μέλλοντος για τις αλιευτικές περιοχές της Ευρώπης. Στείλτε μας νέα και πληροφορίες για τις δραστηριότητές σας που μπορεί να ενδιαφέρουν άλλες ομάδες ή άλλους φορείς που εργάζονται στο πεδίο αυτό. Μας ενδιαφέρει πάντοτε να ακούμε τις ιστορίες σας και τις ιδέες σας για ανταλλαγή απόψεων ή συνεργασία με άλλες αλιευτικές περιοχές. Μπορούμε επίσης να σας βοηθήσουμε να κοινοποιήσετε τα επιτεύγματά σας, σημαντικές εκδηλώσεις και ανακοινώσεις. Γράψτε μας στη διεύθυνση info@farnet.eu.

Γνωρίστε μας διαδικτυακά



Υπηρεσία Εκδόσεων

